

REPUBLIKA

Rok II | ŁÓDŹ PIĄTEK 11 CZERWCA 1926 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

160

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: PIOTRKOWSKA 49
GODZINY PRZYJĘC REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI: 22-14

Sąd nad czarną sofnią w Poznaniu.

Ostawieni łapserdacy, Noskowicz i Sekretarczyk, zdają rachunek sumienia ze swych wybrków.

Nasz poznański korespondent (P) telefonuje:

W dniu wczorajszym rozpoczął się w Poznaniu proces osławionego Sekretarczyka, sekretarza ligi obrony wiary i ojczyzny, oraz redaktora Noskowicza i ojczyzny, oraz redaktora Noskowicza oskarżonych o popełnianie całego szeregu napadów publicznych.

Sądowi przewodniczył prezes sądu okręgowego p. Bojarski.

W dniu wczorajszym składali jedynie zeznania Noskowicz i Sekretarczyk.

Noskowicz w dłuższym, demagogicznym przemówieniu przyznał się do winy w kilku wypadkach pobicia żydów, ale uznał tylko te wypadki pobicia, które zostały włączone do protokołu przez policję. W wypadkach, gdzie nie sporządzono protokołu natychmiast po zajściu, nie poczuwa się do winy.

Noskowicz starając się wogóle osłać zarzuty, sformułowane w akcie oskarżenia, twierdził wykretnie, iż w wielu wypadkach pobicia żydów nie brał zupełnie udziału i nie rozumie, dlaczego związane je z jego osobą.

Podczas, gdy Noskowicz bronił się wykretnie, Sekretarczyk przemawiał z wielkim tupetem.

W przemówieniu swem przyznał się do wielu wypadków pobicia żydów, uważając to sobie za wielką zasługę.

Ponieważ Sekretarczyk kilkakrotnie próbował wygłaszać agitacyjne mówniki antysemickie, prezes sądu p. Bojarski zmuszony był go mitygować.

Zeznania dwóch tych oskarżonych wypełniły pierwszy dzień rozpraw procesu, który potrwa przypuszczalnie trzy dni.

Do sprawy zawiązano 80 świadków, ponieważ jednak zeznania wielu z nich schodzą się zupełnie przypuszczalnie sąd przesłucha tylko około czterdziestu. Proces ten budzi w Poznaniu zainteresowanie. Społeczeństwo miejscowe, nawet reakcyjnie usposobione, nie odbarza już swymi względami tych dwóch osobników.

Noskowicz znany jest w Poznaniu, jako wybitny frazeolog, Sekretarczyk zaś, jako jednostka niekulturalna, ordynarna.

Olbrzymi wylew Wołgi. Ludność jest bezsilna wobec straszliwej klęski.

Moskwa, 10 czerwca. Donoszą tu z Astrachania, że wylew Wołgi w dolnym biegu staje się coraz potężniejszy.

Pomoc władz i samoobrona ludności cywilnej są zupełnie niedostateczne. Ratownictwo połączone jest z niebezpieczeństwem, gdyż wilki i olbrzymie ilości szczurów, chroniąc się do miejsc bezpiecznych napadają nie tylko na pojedynczych ludzi, ale także i całe grupy, prowadzące akcję ratowniczą.

W kilku guberniach nadwołżańskich ogłoszono stan wyjątkowy.

Krwawe zajścia w Ostrowcu.

Tłum mętów społecznych, podburzany przez wywrotowych agitatorów napadł na policję. W rezultacie strzelaniny został zabity 1 policjant i 4 osoby cywilne

Warszawa, 10 czerwca.
Polska Agencja Telegraficzna.

Dnia 8 bm. w zakładach metalurgicznych w Ostrowcu pow. opatowskiego wybuch zatarg między zarządem fabryki a robotnikami. Robotnicy wystawili żądania podwyższenia zarobków o 30 procent i usunięcia jednego z dyrektorów inż. Ligezy. Zarząd fabryki zgodził się podnieść zarobki robotnicze o 14 procent, na co robotnicy również się zgodzili, co zaś do drugiego żądania, zarząd kategorycznie odmówił, motywując, że kwestia administracji fabryki należy wyłącznie do kompetencji zarządu.

Dnia 9 bm. robotnicy wyprowadzili się z fabryki dyrektora Ligezę. Policja w nocy aresztowała trzech głównych podżegaczy.

Dnia 10 bm. część robotników, dowiedziawszy się o aresztowaniach, sformowała pochód i skierowała się w stronę posterunku policji, aby żądać zwolnienia aresztowanych. Do pochodu przyłączyły się męty miejskie i podmiejskie, z czego skorzystał agitatorzy komunistyczni którzy zaczęli podburzać tłum, aby siłą

odbić aresztowanych. Rozsądniejsza część robotników, widząc, że pochód przybiera charakter burzliwy i że może dojść do ekscesów, wycofała się z pochodu.

Tłum złożony przeważnie z wyrostków i rozmaitego rodzaju szumowin miejskich podszedł pod gmach posterunku policji, zaatakował znajdujących się tam funkcjonariuszy policji, usiłował ich rozbroić i wtargnął do wnętrza. Wobec oporu ze strony policji, tłum zaczął rzucać kamieniami i zaczęły padać z tłumy strzały w kierunku policji.

Wobec tak agresywnego zachowania się tłumy policja zrobiła użytek z broni. Wywiązała się strzelanina, skutkiem której został zabity jeden policjant i cztery osoby z tłumy, rannych zaś kilkanaście osób z obu stron.

Starosta opatowski wyruszył natychmiast na miejsce wypadku z kilkoma policjantami i zaalarmował sąsiednie posterunki policji. Jednocześnie zażądano asystencji wojska z Sandomierza. Na miejsce wypadku wyjechał również wojewoda Manteufel z Klec.

Oddział policji, który przemaszerował stowca, zostały skoncentrowane w Ostrowcu, dokąd również po upływie pewnego czasu przybyło wojsko. Tłum, dowiedziawszy się o przybyciu większej ilości policji i wojska, rozbiegł się na wszystkie strony, a jego główni przywódcy, posiadający broń, umknęli z miejsca.

Oddział policji, który przemaszerował przez miasto nie napotkał na żaden opór i nie zaszła potrzeba uciekania się do jakichkolwiek środków represyjnych. Natychmiast zarządzono poszukiwanie za ukrytą bronią oraz pościg za głównymi kierownikami zaburzeń.

O godz. 20 w mieście panował już całkowity spokój. Zarządzono patrole policyjne.

W związku z powyższym zajściem p. minister spraw wewnętrznych delegował do Ostrowca inspektora do spraw bezpieczeństwa, Mackiewicza. Wdrożone zostało energiczne śledztwo przy współudziale władz sądowych.

Do domu, panowie, do domu! Blok klubów lewicy żąda od sejmu, by się jaknajprędzej rozwiązał.

Nie do twarzy senatowi z rolą rozwierzanego dzieciaka

Nasz sprawozdawca parlamentarny (L.) telefonuje:

Jak już zaznaczaliśmy w poprzednich sprawozdaniach z okresu tworzenia się rządu, gabinetu nie należy uważać za ostatecznie skonstruowany.

Od 15 maja b. r. premier Bartel dobiera ludzi, którzy wreszcie utworzą rząd doskonale zgrany i fachowo przygotowany, aby wprowadzić w życie program, wytworzony majowym czynem marszałka Piłsudskiego.

O nazwiskach tych ministrów, którzy wejdą do gabinetu premiera Bartla nie jeszcze powiedzieć nie możemy.

Premier bowiem prowadzi pertraktacje osobiście i z nikim z otoczenia nie dzieli się wynikami swych rozmów. Podobno przyszły ostateczny skład gabinetu jest już całkowicie ułożony, jednak profesor Bartel postanowił nie zdradzać swych kandydatów do czasu przedstawienia ich nominacji do aprobaty prezydentowi Rzplitei.

W sejmie wczoraj panowała w dalszym ciągu cisza.

Mauzoleum przy ulicy Wiejskiej, jak złośliwie nazywają dziś izby, zostało

ożywione nieco sztucznymi zastrzykami marszałka Trąpczyńskiego, który nie wie gdzie po co zwołał senat.

Historia wczorajszego posiedzenia drugiej izby przechodziła niezwykle perypetje, bo oto oparła się aż o konstytucję.

Wczoraj w godzinach południowych do sejmu przybył minister sprawiedliwości p. Makowski i wręczył p. Trąpczyńskiemu pismo prezydenta Rzeczypospolitej, w którym zawarta jest odpowiedź na wątpliwość, co do terminu trzydziestodniowego rozpatrywania zgodnie z konstytucją przez senat ustaw uchwalonych przez sejm.

W piśmie tem na sprawę tę patrzano z punktu widzenia artykułu 41 konstytucji (nie zaś 35).

Artykuł ten głosi, że z chwilą zręczenia się przez prezydenta Rzeczypospolitej stanowiska sejm i senat przestają być izbami ustawodawczymi, a stają się jednym, wspólnym zgromadzeniem narodowym.

Taki stan rzeczy istniał u nas od dnia 15 maja do 4 czerwca. W piśmie tem niema ani słowa o t. zw. sile wyższej, która nie pozwoliła zebrać się senatowi,

a którą to siłę wyższą prawica chciała użyć dla swych celów, aby raz jeszcze przez upozorowanie konieczności zwołania senatu dowieść jego „niezbędności” dla szczęścia Polski.

Na konwencie senjorów pismo prezydenta Rzeczypospolitej prawica skomentowała na swój sposób.

Senat zebrał się na krótkie posiedzenie i... rozszedł się, dając satysfakcję reakcji, gdyż „Wyzwolenie” naprzykład, po deklaracji wicemarszałka, Wóznickiego, w obradach udziału nie brało.

W ten sposób zakończyło się operetkowo-senacka epopea.

Większe zainteresowanie natomiast, gdyż senatem nigdy w Polsce nikt się nie interesował, a tembardziej teraz, — wywołały narady bloku lewicy, który postanowił wystąpić dziś wspólnie do prezydenta sejmu z żądaniem natychmiastowego zwołania sejmu, a to w celu, by Izba sama się rozwiązała.

Inicjatywę do tego zebrań dał klub pracy, który na swem klubowym posiedzeniu, po rozważeniu obecnej sytuacji politycznej, stwierdził, że sejm obecny nie odzwierciedla już woli narodu i uważa za konieczne rozwiązanie się sejmu własną decyzją, natychmiast po załatwieniu najważniejszych konieczności państwowych.

Klub pracy zwrócił się do innych ugrupowań lewicy z propozycją wspólnego wystąpienia.

Zarówno „Wyzwolenie” jak PPS, nie mówiąc już o stronnictwie chłopskim, w uchwałach swych domagała się tego samego.

Należy się więc spodziewać, że gdy tylko rząd ostatecznie opracuje ustawę o pełnomocnictwach (nastąpić to ma w przeciągu najbliższych pięciu dni) Izba zostanie zwołana i po uchwaleniu t. zw. konieczności państwowych, poweźmie decyzje rozwiązania.

Zbrodniczy zamach na pociąg

zainscenizowali niewykryci sprawcy pod Lublinem.

Nasz sprawozdawca parlamentarny (L.) telefonuje:

W nocy z dnia 9 na 10 b. m. o godzinie 2 minut 2 na siódmym kilometrze szlaku Lublin — Zemborzyce (Linia Lublin — Rozwadów) udaremniono zamach planowany na pociąg pośpieszny Warszawa — Lwów.

Niezłani zbrodniarze położyli w poprzek kilka słupów, związanych dru-

tem, a na pobliskim moście zatarasowali tor mniejszymi słupami.

Pierwsza przeszkoda zrzucona została z toru przez służbę kolejową, poczem pociąg zatrzymano i oczyszczono tor od drugiej zapory.

Śledztwo w sprawie planowanego zamachu na pociąg toczy się nader energicznie.

RZĄD PRZY PRACY.

Marsz. Piłsudski z nieubłaganą energią zabiera się do dzieła odrodzenia moralnego.

Nawet sejm, zmonitowany i zawstydzony, przystępuje do wykonania niezbędnych prac.

Organizacja i odpowiedzialność

najwyższych władz wojskowych.

Z Warszawy donoszą:
Marszałek Piłsudski, do którego premier Bartel w dniu tworzenia obecnego gabinetu zwrócił się z zaproszeniem objęcia przez Marszałka teki ministra spraw wojskowych, objęcie teki tej uzależnił od zagwarantowania przeprowadzenia sprawy najbardziej zasadniczej dla wojska i dla całości obrony państwa, t. j. od restytucji sprawy najwyższych władz wojskowych.

Stanowisko swoje ujął marszałek Piłsudski w formie następującego pismem oświadczenia:

Warszawa, d. 8 czerwca 1926 r.
Do Pana Premiera

w-m.

Na zaproszenie Pana Premiera objęcia w jego gabinecie teki ministra spraw wojskowych, oświadczam niniejszem, że gotów jestem przyjąć to za proszenie pod następującymi warunkami:

1. Interpretacja postanowień art. 46 Konstytucji była dotychczas tak dowolna i tak naginana w kierunku zapewnienia wpływów poszczególnym stronnictwom politycznym, iż domagać się muszę jasnej i niedopuszczającej żadnych wątpliwości wykładni.

W szczególności — wychodząc z założenia, że wojsko nie może być dowodzone nieindywidualnie (t. j. że musi być dowodzone indywidualnie) — żądam stwierdzenia, że żadna inna możliwość, aniżeli dowodzenie indywidualne, nie jest przez Pana Premiera przewidziana.

Z indywidualnego prawa dowodzenia wynika jednocześnie odpowiedzialność moja jako ministra spraw wojskowych w trzech kierunkach:

1. W stosunku do prezydenta Rzeczypospolitej, jako Najwyższego zwierzchnika sił zbrojnych państwa.

Kwestia uprawnień odnośnych Prezydenta nie została dotychczas unormowana, wobec czego zastrzegam sobie uregulowanie tej sprawy w formie przyjęcia przezemnie w obecności pana premiera skonkretyzowanych i spisanych życzeń prezydenta Rzeczypospolitej i ustalenia w ten sposób stosunku Prezydenta, jako Najwyższego Zwierzchnika wojskowego, do ministra spraw wojskowych.

2. W stosunku do Pana Premiera — jako członka rady ministrów, w skład której mam wejść bez umniejszenia moich uprawnień indywidualnego dowodzenia wojskiem.

Proponuję przyjęcie gwarancji mojej odpowiedzialności w formie podania o moją dymisję. Podanie to zostanie złożone przezemnie na ręce pana premiera który będzie uprawnionym przyjąć je w każdej chwili, w której uzna to za potrzebne.

3. Wobec Sejmu w myśl postanowień Konstytucji z wyeliminowaniem jakiegokolwiek odpowiedzialności przed Senatem, jako ustawowo niezastępowanej.

II. Wojsko wówczas jedynie nie znajduje się w sytuacji fałszywej jeżeli ma wyobraźniela swojej służby i istotnego swojego przeznaczenia jedynie jako siły zbrojnej państwa dla obrony całości i niepodległości.

Wyobraźniel takim musi być oficer, który sam siebie i grono innych wyższych i niższych oficerów przygotowuje na wypadek takiego konfliktu wewnętrznego.

Oficer ten bierze w ten sposób na siebie najcięższy obowiązek, jaki wogóle spaść na oficera może i z tego powodu powinien mieć prawo wywierania nacisku na mnie, jako ministra spraw wojskowych, we wszystkich kwestiach związanych z obroną państwa.

Oficer ten powinien być postawiony w wojsku tak, by był przez każdego żołnierza uważany za najwyższego żołnierza w armji.

Jako minister spraw wojskowych, będąc honorowym oficerem, oświadczam z góry, że w kwestiach obrony państwa będę reprezentował jego zdanie, a nie swoje, pokrywając w ten sposób konstytucyjną odpowiedzialnością jego pracę i jego żądania.

Wobec tego, że wszystkie starania w kierunku ustalenia zakresu działania najwyższych władz wojskowych nie wydały dotąd konkretnych wyników, a brak takiego oficera, jako wyobraźniela wojska, wpływa demoralizująco na wojsko, żądam przywrócenia mocy mojemu dekretowi o „Organizacji najwyższych władz wojskowych” z dnia 7 stycznia 1921 r., który wydałem jako Naczelny Wódz w czasie stanu wojny a który to dekret utracił moc obowiązującą wskutek uchylecia go z chwilą mojego ustąpienia ze służby wojskowej.

Józef Piłsudski
Marszałek Polski.

Powyższe oświadczenie Marszałka przyjęte przez premiera Bartla w dniu 8 b. m. zostało przez premiera przedłożone na posiedzeniu nowej rady ministrów, która przyjęła je w całości.

Urzednicy kolejowi wierzą,

że lepiej im będzie pod rządami p. Bartla.

Na nadzwyczajnym plenarnym posiedzeniu, z udziałem prezesów wszystkich okręgów, zarząd główny związku urzędników kolejowych uchwalił rezolucję, stwierdzającą ściśle apolityczny charakter organizacji:

„Wszystkie dotychczasowe rządy — czytamy w uchwale — bez względu na zabarwienia polityczne, nie uwzględniły zasadniczych postulatów urzędników kolejowych, stale odkładając na później szcze czasu najbardziej żywotne i palące sprawy, jak np. pragmatykę służbową.

Związek, opierając się na dotychczasowych pracach i stanowisku obecnego ministra kolei, p. Kazimierza Bartla, wierzy i ufa, że potrzeby świata urzędniczego znajdują u niego należyte odzucie i wejdą na drogę szybkiej realizacji.

Zarząd główny związku uchwalił zwołać zjazd ogólny na dzień 18 lipca, wyznaczając Wilno, jako miejsce zjazdu w tym roku. Zjazd trwać będzie 3 dni.

W lipcu wybory

do ciał samorządowych w Polsce

Z Warszawy donoszą nam:

Przewodniczący komisji administracyjnej, pos. Putek, zwołuje na środę, 16 bm. posiedzenie tej komisji dla załatwienia 6 projektów ustaw samorządowych, a mianowicie trzech projektów ustaw o organizacji gminy wiejskiej, miast i powiatów i trzech ordynacji wiejskich miast i powiatów.

Jeszcze przed wypadkami majowymi doszedł do skutku co do wszystkich 6 projektów w komisji przygotowawczej kompromis, obejmujący wszystkie niemal ugrupowania sejmowe.

Wiadomość o tem teraz dopiero przodostaje się na zewnątrz, ponieważ zamach stanu i konsekwencje, jakie pociągnął za sobą, przysłonił fakt osiągniętego porozumienia.

Pos. Putek jest zdania, że komisja administracyjna będzie mogła w ciągu tygodnia załatwić wszystkie 6 projektów, a pełny sejm załatwi je bez dyskusji, tak, aby jeszcze w lipcu można odbyć wybory w całej Polsce do ciał samorządowych na podstawie nowych przepisów.

Zgon Władysława Mickiewicza

W Paryżu zmarł wczoraj syn nieśmiertelnego wieszczka Adama, przeżywszy lat 88.

Paryż, 10 czerwca.

Śmierć śp. Władysława Mickiewicza nastąpiła w nocy skutkiem zapalenia płuc. Chorował 5 dni. Opatrzony Św. Sakramentami, przed zgonem ucałował żonę i córkę, poczem zasnął cicho, aby się już nie zbudzić.

Zył lat 88.

Nabożeństwo żałobne za spokój duszy zmarłego odbędzie się w sobotę rano w kościele St. Germain de Pres, po czym nastąpi złożenie zwłok na cmentarzu Montmarancy.

Ponieważ życzeniem śp. Władysława Mickiewicza było, aby nie składano na jego trumnie żadnych wieńców, przeto powstała wśród bliższego jego otoczenia myśl, zgodna z pragnieniem zmarłego, utworzenia przy bibliotece polskiej stypendjum jego imienia dla młodego kształcącego się polaka.

W ciągu dnia hołd zwłokom złożył szereg wybitnych osobistości ze świata francuskiego i polskiego.

Władysław Mickiewicz, syn poety Adama urodził się w roku 1838 w Paryżu, gdzie spędził niemal całe swoje życie. W roku 1866 założył tam księgarnię i zaczął wydawać Polską Bibliję tekę Ludową. Ogłosił pisma swego ojca oraz wydał szereg własnych prac m. in. „Note sur l'Etat des choses en Pologne”, (1862) „Czartoryski, Wielopolski i Mierosławski”, (1863) „Lettres au comte Montalembert sur l'insurrection polonaise”, „La questions polonaise”.

W okresie czasu od roku 1870 do 1880 wydał szereg rozbiórów i tomaczeń dzieł swego ojca, a w roku 1880 wydał obszerny jego zyciorys.

Był współpracownikiem „Revue Po-

litique et Litteraire”, „Revue Bleue” oraz wydawał „Revue Universelle Internationale”.

Z ostatnich dzieł Władysława Mickiewicza najcenniejszą jest praca wydana w Krakowie w 1908 roku pod tytułem „Emigracja Polska w Paryżu 1860 do 1890”.

Władysław Mickiewicz był dyrektorem Muzeum Mickiewiczowskiego, założonego przy Bibliotece Polskiej na Quai d'Orlean. Muzeum to było jego dziełem, w którym zgromadził wszystkie pamiątki po swym ojcu.

Dom Władysława Mickiewicza w Paryżu ogniskował w ciągu ostatnich lat dziesiątek całe życie kolonii polskiej w Paryżu.

Nasz sprawozdawca parlamentarny (L) telefonuje:

W imieniu prezydium sejmiku urzędujący wicemarszałek Daszyński wystąpił wczoraj do pani Władysławowej Mickiewiczowej następującą depezę:

Głęboko wrzuszony najboleśniejszą stratą, poniesioną przez rodzinę Mickiewiczów i jednocześnie przez wielką rodzinę całej Polski, przesyłam Panu w imieniu sejmiku polskiego wyrazy naszego najszczerzego współczucia. Pamięć Władysława Mickiewicza, wielkiego patrioty i znakomitego żołnierza walk polskich o niepodległość narodową Anioła Stróża całej kolonii polskiej w Paryżu i w całej Francji, najgodniejszego syna, nieśmiertelnego Ojca Swego, żyć będzie zawsze w ojczyźnie na reszcie wyzwolonej. Ci z pośród nas, którzy mieli szczęście widzieć go w kraju zachowają na zawsze uczucie podziwu i najgłębszej wdzięczności dla wspaniałego dzieła żywota obywatela i historyka.

Serca nasze z wami.

Za marszałka Sejmiku
DASZYŃSKI

Między szeregiem depeż wystanych do małżonki ś. p. Władysławowej Mickiewiczowej znajduje się również telegram kondolencyjny klubu sprawozdawców parlamentarnych.

Kłamiesz, Kobieto!

(R) Ileż PRAWDY i FAŁSZU (R)

mieści się w tym

okrzyku?!...

(R)

8116

Poszukuję mieszkania

z 4-ch pokoi z wszelkimi wygodami w śródmieściu od zaraz.

Laskawe oferty proszę składać pod „G. R.” do niniejszego pisma.

W Pensjonacie „ZDROWIE” S. Rapaporta na Wiśniowej-Górze

jest jeszcze kilka wolnych miejsc.

Ceny przystępne! Wprowadzono liczne ulepszenia, plac tenisowy do użytku.

Wiadom.: M. Rapaport, Piotrkowska 9 i na miejscu.

Zarząd Łódzkiego Towarzystwa Zwolenników Gry Szachowej

zawiadamia P. P. Członków, że

dalszy ciąg dorocznego

Ogólnego Zebrania

odbędzie się w dniu 13 czerwca r.b. o godz. 16-ej w lokalu Towarzystwa przy ul. Moniuszki 1, liczne i punktualne przybycie członków jest pożądane.

KRYZYS PARLAMENTARYZMU.

Upadek popularności sejmu w Polsce, który obserwujemy obecnie w stadium przedziwnej jaskrawości, nie może być zapisany wyłącznie na karb przewinień i zaniedbań istniejących jeszcze szczątków obecnego parlamentu. Nie ulega wątpliwości, że sejm obecny zgnął i rozłożył się sam przez się, jak każde ciało organiczne, które trwa zbyt długo; pozątem jednak obserwujemy w Polsce, jak, zresztą, i w całym świecie ogólny kryzys parlamentaryzmu. Rozpędzenie konstytuancy w Rosji, przekształcenie parlamentu włoskiego w filię rady faszystowskiej, rozwiązanie ciała ustawodawczego w Hiszpanji, pognebnienie izby w Grecji, zamach stanu w Portugalji, wrzenie przeciwparlamentarne we Francji, niezadowolenie z izb prawodawczych w Niemczech — są to objawy wprawdzie bez pozorów, że sobą związku przyczynowego, wywołane różnymi warunkami i okolicznościami, ale w gruncie rzeczy wyrosłe na podłożu, które zwie się kryzysem, brakiem zaufania do doktryny przedstawicielstwa ludowego.

Dzisiejsze formy parlamentarne wywodzą się genetycznie z Anglii, aczkolwiek nieomal analogicznie rozwijały się i w innych krajach, szczególnie w Polsce. Ale podczas, gdy w całym świecie parlamentaryzm średniowieczny i nowożytny został zastąpiony przez absolutyzm, lub zginął w odmetach anarchji — angielski rozwijał się normalnie, by stać się na przełomie ośmnastego i dziewiętnastego wieku przedmiotem szczególnej uwagi rodzących się demokracji europejskich. Europa recypowała parlamentaryzm angielski, nie mogła jednak przeschczepić na grunt swój ani doświadczenia, ani angielskiej kultury politycznej.

Institucje parlamentarne w Anglii tworzyły się na gruncie regulowania stosunków pomiędzy królem a narodem. Posłowie powołani byli celem uchwalenia podatków i świadczeń obywateli na rzecz państwa czy korony, a w konsekwencji posiadali również kontrolę nad wydatkami. Zasadniczo więc parlamentaryzm rozwijał się na tle budżetowym i przeciwstawie jego stanowiła władza wykonawcza — król, niezależna i samodzielna. Rzecz inna, iż w toku wiekowych dziejów parlament ogarniał coraz szersze dziedziny, równocześnie jednak społeczeństwo dojrzywało, przyzwyczajając się do samorządu politycznego.

Na kontynencie Europy sprawy przedstawiły się nieco inaczej. Tam, gdzie konstytucja nadana została narodom przez władzę królewską, (oktrojowana) nie mogło być mowy o zwyrodnieniu parlamentaryzmu. Gdzie jednak parlament był wyrazem suwerenitetu narodowego, a władza wykonawcza zupełnie odeń uzależniona, gdzie parlament nie był wykwitem długoletniej kultury, a wprost instytucją, przeschczepioną na wprost grunt tylko po doktrynersku, widzieliśmy objawy jego zwyrodnienia.

W zastraszający sposób rozwija się przede wszystkim t. zw. technika reprezentowania społeczeństwa. Widzimy ogromny wzrost partji, mnożących się, jak grzyby po deszczu. Podczas gdy w Anglii partje są istotnymi wyrazicielkami zwalczających się opinji narodowych, na kontynencie są one często dowolnymi organami sprytniejszych menedżerów, ulegającymi wpływom osobistym. Stworzenie wielkiej partji nie na-

suwa poważniejszych trudności, niż ugruntowanie wielkiego przedsiębiorstwa handlowego. Potrzebne są przede wszystkim pieniądze, oraz zastęp wykwalifikowanych współpracowników-agitatorów. Programy partyjne skrajają można zawsze wedle dowolnego wzoru, a zręczny stylistyka potrafi tak je napisać, by można z nich było wyczytać i powszechny raj na ziemi i — nic nie wyczytać, zależnie od potrzeby i okoliczności.

Podczas gdy w krajach anglosaskich wszelkie wybory odbywają się pod hasłami nadzwyczaj prostymi i zrozumiałymi, u nas walczy się „programami...”. Wyborca angielski pojmuje, że głosując na kandydata konserwatywnego, popiera rozwój przemysłu, będzie drożej płacił za towary, podwyższy podatki, ale za to polepszą się zarobki, państwo inwestuje kapitał w urzędnictwo polityczne i społeczne; skoro odda głos na liberała, popiera handel, dąży do obniżenia cen i podatków, równocześnie jednak narazić się może na kryzys gospodarczy; głosując na Labour Party — domaga się zmiany zasadniczego społecznego ustroju. Zależnie od konjunktury — świadomy wyborca angielski oddaje głos swój na kandydata, który odpowiada przy panujących warunkach jego indywidualnym interesom. Stąd zawsze możliwość wyłonienia ze społeczeństwa większości. Anglik zupełnie otwarcie przyznaje się, że głosuje rozmaicie: raz na konserwatystę, drugi raz na kandydata pracy. U nas ludzie mają t. zw. „stałe przekonania”, „światopoglądy”, a w gruncie rzeczy nie rozumieją nic, bo białe orzeł i czerwony sztandar dawno już pomieszały się im w głowie!..

Czy ktoś doprawdy wierzy, że robotnik, oddający swój głos na listę P.P.S., czy N.P.R. działa świadomie? Czy rozumie on filozoficzne różnice pomiędzy międzynarodowo - narodowo - klasowym, a narodowo - klasowym kierunkiem myśli? Czy zdaje sobie nawet sprawę z różnic pomiędzy Z.L.N. a każdą partją robotniczą? Nic podobnego! Agitacja i demagogja nie tylko nie wyjaskrawiają różnic istotnych, ale odwrotnie — niwelują je, wysuwając zupełnie ogłupiające, nielotne, ale efektowne hasła. Masa głosuje w stanie zupełnego bezwładu i zaćmienia, czasem kierując się zaufaniem do osób, które często zawodzą i sprzeniewierzają się, częściej w zależności od tego, kto poświęci więcej pieniędzy i starań na agitację. Teoria, zbudowana tak wspaniale przez idealistę Rousseau, daje w praktyce społecznej opłakane, niestety, rezultaty.

Skoro głosowanie powszechne u dołu jest „wyreżyserowanym interesem”, nic dziwnego, że „wybrańcy” ludu tak samo traktują sprawy u góry. I oto parlamenty stają się jarmarkami partji lub jednostek, odrywają się zupełnie od realnego życia, poświęcają kwestje ogólne na ołtarzu spraw indywidualnych. Ferment, niezadowolenie, bunt, rewolucja, a z drugiej strony „fabrykacja” przedstawicielstwa narodowego przez zainteresowane a bogate czynniki: rząd i przemysł.

Przed kilku dniami, jak wiadomo, odbyły się wybory do parlamentu rumuńskiego. Partja rządowa (gen. Avarescu i min. Goga), która dotychczas miała czterech posłów w parlamencie (Ludowcy), powiększyła swój stan parlamentarny posiadania przeszło 70 razy!

Najprostszym sposobem — batem. Skoro jednak w innych wypadkach używa się dla agitacji obłudy, demagogji, kłamstwa — wybór jest niełatwy: kłamstwo, czy bat?..

Jest to bardzo smutne, niemniej jednak prawdziwe. Komu przykro jest zgedzić się z temi pesymistycznymi twierdzeniami, niechaj zapyta sam siebie: — Głosowałeś na listę „x”. Wybrałeś posłów i senatorów. Wieleś razy stwierdził, że zbałamucili cię, nie bronili cię, działali wbrew twoim interesom?

Odpowiedź z pewnością będzie ujemna dla naszych parlamentarnych przedstawicieli. Nie tylko w Polsce, ale i we większości europejskich krajów.

I dlatego mówi się powszechnie, że przeżywamy kryzys parlamentaryzmu.

Co powstanie na miejsce jego? Niektórzy mają odpowiedź gotową: dyktatura z prawa lub z lewa...

Orjentują się i decydują tylko — to prawda. Ale właśnie ten pośpiech jest zgubny. Chodzi o to, że „prawo” i „lewo” — to pojęcia, należące właśnie do zbankrutowanego okresu parlamentarnego, któremi jednak do dnia dzisiejszego myślimy.

W epoce, kiedy wszystko się łamie i rodzi nie można określić jeszcze, jaki będzie historyczny rozwój wypadków i jakie formy rządzenia przybierze ustrój państwowy.

W każdym razie jasne jest, że znajdujemy się dopiero u proga przełomu i decyzje wymagać będą długich i mozolnych zmagani. Trudno — taki to już los żyjącego dziś pokolenia, pokolecia wojny, kryzysów, rewolucji i nędzy...

Czesław Oltaszewski.

IMPONUJĄCY ROZWÓJ PRASY.

Nakłady pism codziennych w Rosji powiększyły się w porównaniu z okresem przedwojennym prawie trzykrotnie.

Moskwa, w czerwcu 1926.

Prasa sowiecka już od kilku lat dąży systematycznie do zwiększenia nakładu swych wydawnictw. W tym celu rzuciono hasło jaknajdalej idącego rozpowszechniania pism po wsiach, a w myśl tego hasła starano się doprowadzić do tego, by conajmniej na dziesięć gospodarstw wiejskich przypadał jeden egzemplarz gazet. Ponieważ Rosja sowiecka liczy obecnie 22 miliony gospodarstw wiejskich, przeto nakład pism codziennych powinien osiągnąć ponad 2 miliony egzemplarzy.

W rzeczy samej wynosił nakład pism, przeznaczonych wyłącznie dla wsi, w r. 1925 już 2.140.000 egzemplarzy, a w roku bieżącym prawie 3 miliony. Dzienny nakład wszystkich pism wynosił dnia 1 stycznia 1925 około 6.056.000 egzemplarzy, dnia 1 sierpnia 7.284.000, dnia 1 lutego 1926 — 8.281.000 egzemplarzy. Przed wojną wynosił całkowity nakład pism codziennych około 3 miliony egzemplarzy.

Z ogólnego nakładu 8 milionów pism sowieckich, przypada mniej więcej 1 i pół miliona na pisma poważniejsze, podczas gdy 6.700.000 egzemplarzy stanowią gazety.

Największy nakład ze wszystkich pism rosyjskich wykazują, oczywiście, gazety moskiewskie i leningradzkie. Na pierwszym miejscu stoi tu „Prawda” z dziennym nakładem 600.000 700.000 egzemplarzy. Przed wojną jedynie „Ruskoje Slovo” wykazywało tak wielki nakład (podczas wojny wynosił dzienny nakład tej gazety nawet ponad milion egzemplarzy).

Na drugim miejscu wśród pism sowieckich znajdują się „Izwestija”, których nakład dzienny dochodzi do 200 tysięcy egzemplarzy. Według danych statystycznych, pochodzących z dnia 1 stycznia r. b. wynosił dzienny nakład pism moskiewskich i leningradzkich 4.600.000 egzemplarzy.

Rozwój prasy mniejszości narodowych objaśnić sobie należy stałym zmniejszaniem się analfabetyzmu oraz gorączkową agitacją inteligentniejszych przedstawicieli mniejszości. Zaznaczyć tu należy, że liczne pisma mniejszościowe drukuje się alfabetem, stworzonym dopiero po rewolucji.

Walka o cła w Czechach.

Praga, 8 czerwca.

W życiu parlamentarnem republiki czesko-słowackiej toczy się obecnie zaciepła walka o cła. Walkę tę w ostatnich dniach socjaliści przenieśli z gmachu parlamentu na ulicę. Odbywają się nieustanne meetingi, organizowane przez socjalistów, socjal - demokratów i komunistów. Proklamowany jednodzienny strajk demonstracyjny odbył się. Na dziś wieczór zapowiedziane jest olbrzymie zgromadzenie. Policja przedsięwzięła środki ostrożności. Mimo nieustannych meetingów i demonstracji nigdzie nie doszło do zakłócenia porządku publicznego.

Koszt utrzymania żołnierza.

Żołnierz amerykański kosztuje przeszło 8 razy drożej niż francuski.

Najdroższym żołnierzem jest, jak łatwo się domyśleć, obywatel najbogatszego dzisiaj kraju na świecie — Stanów Zjednoczonych. Utrzymanie roczne żołnierza armji amerykańskiej wynosi przyzwoitą sumę 10.038 franków w złocie.

Drugie miejsce z kolei zajmuje armja angielska. Żołnierz z pod znaku Union Jacku kosztuje rocznie Wielką Brytanję 7.862 franki w złocie.

Wcale drogi jest też żołnierz powojennych Niemiec. Koszt jego utrzymania wynosi rocznie 6.030 franków w złocie.

O wiele taniej wypada utrzymanie

żołnierza w krajach śródziemnych, gdzie wysokość jego nie przewyższa sumy 2000 franków w złocie.

Utrzymanie roczne żołnierza w armji włoskiej wynosi zatem 1.964 franki w złocie; w armji francuskiej (m-tropolja) — 1.260 franków w złocie. Później miejsce zajmuje Hiszpanja, która wydaje na utrzymanie żołnierza 1.470 franków w złocie.

Jak wynika z zestawień powyższych najdrożej wypada utrzymanie żołnierza w krajach anglosaskich z małą liczebnie armją.

— Dziś i dni następnych! —

Demoniczna

Barbara la Marr i „kochanek
widowni“ Ramon Novarrowe wspaniałym dramacie życiowym reżyserii REXA INGRAMA p. t.:
„Ploche Kobiетки“ (Czarne Orchidee).

NAD PROGRAM:

„Cuda Amazonki“ Zdjęcia najbardziej tajemniczej rzeki Ameryki. — —

ŁÓDZ SIĘ DUSI!

Brak nam 120 tysięcy izb mieszkalnych.

Tylko zagwarantowana hipotekarnie pożyczka wewnętrzna może uratować sytuację.

Bezspornie obecnie jedyną drogą do ożywienia całego przemysłu jest rozbudowa miast. Na przeszkodzie stoi przede wszystkim zupełnie nie odpowiednia ustawa o rozbudowie miast, która w obecnej swej formie raczej przeszkadza rozwojowi budownictwa.

Nież podpisany zaznaczył wyraźnie w swoim czasie b. ministrowi p. Klarnerowi, że rozbudowa w Polsce nie pounie się naprzód, o ile na ten cel zostanie zaciągnięty kredyt zagraniczny.

Kredyty, udzielane na rozbudowę, nie powinny wynosić wraz z amortyzacją na 30 lat powyżej 3 proc., w przeciwnym razie koszt budowy, który obecnie wynosi 40 złotych za metr kubiczny, dodając procent, który pobiera Bank gospodarstwa krajowego (6 proc. obecnie) z amortyzacją po wykończeniu domu około 9 proc., będzie taki wysoki, że na tak drogie mieszkania będzie bardzo trudno o reflektantów. Na Zachodzie pobierany jest 1 proc. od kredytów udzielanych na rozbudowę. Koncepcja zaciągnięcia pożyczki zagranicznej na cele rozbudowy, niema żadnej podstawy.

50.000.000 wpływu corocznego z 6-procentowego podatku mieszkaniowego na rozbudowę powinno być podstawą do wynalezienia sposobu, któryby umożliwił spółdzielniom i instytucjom lokatorskim budowę domów, dla klasy pracującej. Trzeba bezwarunkowo stworzyć Bank, wyłącznie budowlany, państwowy i zaciągnąć pożyczkę wewnętrzną na sumę 500.000.000 w 100 zł. sztu-

kach z kuponami 4 proc. w stosunku rocznym.

Papiery te miałyby prawo obiegu pieniężnego i powinny być przyjmowane we wszystkich instytucjach państwowych. Gwarancją dostateczną jest chyba 50.000.000 rocznie z 6 proc. podatku mieszkaniowego, a oprócz tego gwarancja hipotekarna.

Od spółdzielni i instytucji społecznych budujących mieszkania wyłącznie dla klasy pracującej, powinien być ustanowiony procent wraz z amortyzacją w ciągu 30 lat, nie wyższy niż 3 proc. w stosunku rocznym.

Różnica, wynikająca z płacenia procentów, powinna być pokryta z 6 proc. pożyczki. Pożyczka obiegowa winna zamortyzować się w ciągu 10 — 12 lat, a wpływy zwrotu z hypotek mogłyby być uzyskane na dalsze kredyty budowlane.

Jest to jedyne rozwiązanie obecnej nędzy mieszkaniowej. Polityka i wogóle zasady Banku gospodarstwa krajowego są dla budujących obecnie zabójcze. Budujący natrafia na tak wielkie przeszkody ze strony Banku gospodarstwa krajowego, że traci chęć do dalszej pracy w tym kierunku. Spółdzielniom stawiane są coraz nowe trudności, zależnie od ilości gotówki, jaką w danym momencie Bank dysponuje: żądanie naprzykład od spółdzielni, lub instytucji lokatorskich gwarancji osób od odpowiedzialnych finansowo jest nonsensem, kiedy zdrowy rozsądek wskazuje, że instytucje, budujące dla klasy pracu-

jacej, nie mogą mieć odpowiednich gwarantów finansowych.

Gwarancją powinna być hipoteka i kontrola nad tem, aby kredyty udzielane zostały zużyte celowo.

Jesteśmy w takim położeniu, że większą część pożyczek udzielono na wyprowadzenie budowy pod dach, budynki te stoją od końca zeszłego roku i czekają na dalsze kredyty bezskutecznie.

Wynika stąd podwójna strata: obarczenie budowy z płaconych bankowi procentów, i nieproduktywność, ponieważ domy te nie przynoszą ani dochodu, ani ulgi w głodzie mieszkaniowym.

Najwyższy czas, aby rozpocząć nowe budowie i dokończyć już rozpoczęte, w przeciwnym bowiem razie sezon budowlany zostanie zmarnowany. Jeżeli domy, które są już pod dachem od pół roku, nie zostaną wykończone, to trudno będzie zapłacić procenty.

Zasadniczym błędem magistratu łódzkiego było podzielenie budowy na 2 etapy; t. j. doprowadzenie domu pod dach i wykończenie.

W najgorszym położeniu znajduje się Łódź. Nasza statystyka jest zaskazująca; brak nam 120.000 izb. Statystyka Łodzi z 1918 roku (obecnie daleko gorsza) wykazuje mieszkań 1-o izbowych 56.528, czyli 66,3 proc. wszystkich mieszkań w Łodzi; podczas kiedy

w Warszawie	41,4 proc.
w Krakowie	38,8 proc.
w Lwowie	30,6 proc.
w Poznaniu	10,7 proc.

Obecnie mamy w Łodzi 10.000 jednoizbowych mieszkań, w których zamieszkuje od 7 — 10 osób w każdej izbie.

Niema miasta w Europie, w którymby klasa pracująca mieszkała w takich fatalnych warunkach zdrowotnych, jak w Łodzi. Rezultaty oczywiście są okropne. Statystyka zgonów dzieci do 1-go roku jest następująca: Przeciętnie umiera w Łodzi 19 proc. rocznie, gdy we wszystkich większych miastach na Zachodzie 8 proc.

Liczba zgonów na gruźlicę w Łodzi wynosi piątą część ogólnej ilości.

Dowodem, że są to skutki warunków mieszkaniowych może służyć statystyka p. Rosseta z lat 1918 — 20:

78 proc. zgonów na gruźlicę było w Łodzi w mieszkaniach jednoizbowych.

14,9 proc. zgonów w mieszkaniach dwuizbowych.

7,1 proc. zgonów w mieszkaniach większych.

Jak takie warunki wpływają ujemnie na wychowanie dzieci i jakie to zgrubne za sobą pociąga następstwa — jest każdemu wiadomem. Zwiększenie się chorób zakaźnych jest tylko skutkiem nieznośnego skupienia ludzi w jednej izbie.

Najwyższy już czas! Obowiązkiem nowego rządu jest rozbudowa miast, przede wszystkim Łodzi, która jest najbardziej upośledzona pod tym względem i gdzie zastępy bezrobotnych czekają na pracę.

D. Konarski.

M. BORSIG.

Opal.

Natura wyposażała go niezwykle hojnie. Posiadał ładną twarz o miłym wyrazie; zgrabne ubrania leżały bez za rzutu na jego zręcznej postaci. Był równie bardzo bogaty. Nie posiadał tylko jednej rzeczy — zawodu. Zresztą do czego był mu potrzebny zawód, i bez niego miał zawsze dosyć do roboty. A że przytem, co jest bardzo dziwne, nie był zblazowany, przeżywał od czasu do czasu coś, co nie pozwalało mu się nudzić.

Ostatnio wyświadczyłem mu jakąś drobną przysługę. Sądził, że winien mi być wdzięczny i chciał, abym wyraził jakieś życzenie, oczywiście „oryginalne“. Poprosiłem go więc, aby mi opowiedział ze wszystkimi szczegółami swoje następne przeżycie.

Był zdumiony, iż żądam takiej drobnostki; przyrzekł oczywiście. Zwykle nie widywałem go po kilka tygodni. Tym więcej się zdziwiłem, gdy po kilku dniach przyszedł do mnie. Muszę przyznać, że nie byłem w humorze: źle spałem i miałem ból głowy.

Momentalnie rzuciło mi się w oczy, że był bardzo zdenerwowany, słowa płynęły z jego ust, jak potok. Na me prośby usiadł wreszcie, ale tylko na brzeżkach krzesła, tak, jakby chciał w następnej chwili znowu się zerwać.

Przyszedł, aby spełnić swą obietnicę; pozatem chciał mnie prosić o radę; lecz musiałem mu przysiąc na wszystkich świętych, że nie opiszę tej historii.

— Było już ciemnowo, — zaczął opowiadać — i przypadkowo zatrzymałem się przed jakimś oknem wystawowym, aby przyrzeć się spinkom opalowym, rzucającym cudne blaski.

Zaczynam, iż wyjątkowo lubię opale. — Nie mogłem wprost odejść od tej wystawy i już chciałem wejść do sklepu, aby kupić te spinki. Nagle otworzyła się tylna ścianka wystawy i przez szparę wysunęła się cudna, wąska, biała ręka kobieca; choć na ręce tej nie było obrączki, odgadłem od razu, iż należy ona do mężatki. Ręka ta sięgnęła po jakiś przedmiot, przez chwilę trzymała go w wąskich palcach, poczem cofnęła się.

— Krople rosy, — pomyślałem, — sznur z kropel rosy mieniących się wszystkimi odcieniami tęczy. — To chyba były opale, — myślałem dalej i patrzyłem, jak zahypnotyzowany na pustę, aksamitne etni.

Nagle wyrwał mnie z zadumy ostry dźwięk dzwonka. Przebiegło mi szybko przez głowę.

— Teraz ona wychodzi, będzie napewno nosiła rękawiczki, ale jej twarz muszę obejrzeć. Zanim zdążyłem się odwrócić, ktoś chwycił mnie za rękę i głos kobiecy zabrzmiał dźwięcznie:

— Już jesteście Jerzy. Chodź pójdziemy tedy, — będziemy szybciej w domu!

I już szedłem z nią, słabo oświetloną ulicą, zdumiony i milczący; nie stawałem oporu, wiodła mnie ta wąska, piękna ręka kobieca. Jak we śnie! Elegancka, młoda dama, której nigdy w życiu nie widziałem, szła przwz mnie, i mó-

wiła do mnie, jakbyśmy byli naintymniejszymi przyjaciółmi.

— Reperacja nie jest jeszcze gotowa, lecz widziałam coś cudownego, Jerzy, — naszyjnik z opali, złączonych cudną robotą w złocie.

Nagle zatrzymała się:

— Boże, dlaczego mi nic nie mówisz?

Poczem spojrzała na mnie niepewnie. (zadrżałem i pomyślałem, że teraz zauważyła swą pomyłkę). Lecz nie, rozśmiała się tylko i krzyknęła z zadowoleniem:

— Jakis ty zmieniony bez brody. Wszak wracasz od fryzjera, kazałeś sobie nareszcie ogolić brodę. Jak to ładnie z twej strony, iż nareszcie wysłuchałeś moich próśb. Aleś się zmienił, wprost trudno cię poznać. Musisz przyznać, że dziś wieczorem będziesz cudnie wyglądał w kostjumie. No bo i jakby to było: Cowboy z brodą? Nie dopomyślenia, wyglądałbyś wprost komicznie.

Po raz pierwszy ośmieliłem się otworzyć usta.

— Masz rację, kochanie, — odpowie działałem; zaczynałem bowiem rozumieć, iż bierze mnie ona za własnego męża. Żadza przygód zapłonęła we mnie z wielką siłą. Chciałem, aby ta gra trwała jaknajdłużej. Gdybym tylko wiedział, jak ona się nazywa!

Próbowałem dalej mego szczęścia. Naturalnie chciała by ona posiadać ten opalowy naszyjnik.

Ostrożnie zacząłem:

— Więc naszyjnik podobał ci się? Lecz masz dość klejnotów, moja droga...

— Sądziysz? — odpowiedziała. — Ale moja kolja panińska jest całkiem nieodpowiednia dla zamężnej kobiety.

Zamruczałem coś niezrozumiałego.

— Zresztą zobaczymy...

Ośmieliłem się w końcu. Gra zaczęła mi sprawiać przyjemność.

Wówczas poweselała i zarzuciła mi szybko ręce na szyję.

— Już dawno nie byłeś dla mnie tak dobry.

Poczułem jej wargi i... nagle to obce stworzenie stało się dla mnie bardzo drogą.

Przez kilka chwil trzymałem ją w objęciach nie zwracając zupełnie uwagi na ulicę i ludzi. Czulem się niezmiernie szczęśliwy i bałem się, że lada chwila utracę me szczęście.

— Może pójdziemy dokoła, a nie wprost do domu? — zaproponowałem.

— Dobrze, odparła i przytuliła się mocno do mego boku.

Przyjechało jakieś auto, i w świetle reflektora ujrzałem jej twarzyczkę. Była taka, jak sądziłem według głosu i ręki: blade, regularne oblicze dziewczynki otoczone ciemnymi włosami. Długie aksamitne rzęsy otulały oczy, więc nie ujrzałem ich wyraźnie.

Milcząc szliśmy dalej. Zsunąłem rękawiczkę z jej dłoni i delikatnie całowałem mięką rękę.

Korzystając z cudzego dobra, zacząłem myśleć o tym „nieznajomym“. Czy mu doprawdy zabieram coś, o co dba? Zresztą nie będę psuł sobie tej chwili, należy ona do mnie.

Dokoń- nast.)

TEATR MIEJSKI.

Dziś, piątek, jutro, sobota, i niedziela wieczorem o godz. 8 min. 45 (ósma czterdzieści pięć) ostatnie trzy występy wybornej artystki Teatru Polskiego w Warszawie p. Mill Kamińskiej w efektywnej, dowcipnej komedji aktualnej Stefana Kiedrzyńskiego „Kobieta, wino, dancing”. W innych rolach pp.: Stefania Jarkowska, Ryszowski, Krotke i Grolleki.

Dziś ceny najniższe, w sobotę i niedzielę niższe.

W poniedziałek i wtorek tylko dwa występy świetnego zespołu Teatru Narodowego w Warszawie z znakomitymi artystami Józefem Wętrzyńskim i Felicją Pichor-Sliwicką na czele. Odegrana będzie najnowsza komedja w 3-aktach Zygmunta Kaweckiego „Ludzie tymczasowi”.

Bilety po cenach zwykłych do nabycia w kasie zamawiają Teatru Miejskiego.

W próbach pod kierunkiem reżysera Władysława Ryszkowskiego wyborna, pełna przezbawnych sytuacji 3 aktowa krotkowidła paryska R. Guignoux w przekładzie G. Olechowskiego „Nedojrzały owoc” z Stefanią Jarkowską w świetnej popisowej roli kobiecej — artystki filmowej. W głównej roli męskiej — Jan Bielicz.

Premjera w czwartek dnia 17 bm.

TEATR POPULARNY.

Dziś, w piątek, jutro w sobotę o godz. 8.30 wiecz. w dalszym ciągu po cenach najniższych ciesząca się olbrzymim powodzeniem komiczna operetka B. Buchbindera p. t. „Zonaty kawaler”.

OTWARCIE TEATRU LETNIEGO W PARKU STASZICA.

Na gruntownie wyremontowanej i odświeżonej scenie Teatru Letniego w parku Staszica odegrany będzie jutro po raz pierwszy popularny zawsze mile przez publiczność witany 3-aktowy wodewil w opracowaniu W. L. Anczyca „Robert i Bertrand” czyli „dwaj złodzieje” z Jerzym Woskowskim i Konstantym Tatarkiewiczem w rolach tytułowych. Układ reżyserski Konstantego Tatarkiewicza. Oprawa dekoracyjna Bolesława Kudewicza. Część muzyczna (różnych kompozytorów) przygotował prof. Zygmunt Białostocki, który też poprowadzi specjalnie zaangażowaną orkiestrę złożoną z 12 instrumentów. Wodewil urozmaicony będzie wstawkami aktualnymi, tańcami i szeregiem triów incenizacyjnych.

Pełną obsadę wykonawczą składają panie: Łapińska, Remicz, Rozwadłowiczowa, Tatarkiewiczówna, oraz pp.: Edwin, Gurynowicz, Jarocki, Krzemieński, Matuszkiewicz, Mroziński, Wilczkowski, Woskowski, Szubert, (Ipelmayer), Tatarkiewicz. Ceny miejsc od 1 do 6 zł. Bilety do nabycia w kasie zamawiają w Grand Hotelu. Początek przedstawienia o godz. 8 m. 45, koniec 11 i pół. Po przedstawieniu oczekiwać będą wozy tramwajowe 2, i 7-ki.

POPIS KURSÓW ŚPIEWU SOLOWEGO BR. OLECKIEJ.

W niedzielę, dnia 13 czerwca br o godzinie 12-tej w południe odbędzie się w sali Filharmonij przy ulicy Narutowicza 20, pierwszy doroczny popis uczniów kursów śpiewu solowego Br. Oleckiej śpiew. oper. i członka Związku Artystów Scen Polskich.

Grono uczniów otworzy szereg pieśni, nadto arji operowych prezentując kierunek i metody szkolne kursów. Akompanjament objął: prof. J. Zozula. Z uczniów wezmą udział w popisie: P. P. Polonska, Abramowiczówna, Dutkiewiczówna, Jurdzińska, Kulisiewiczówna, Suwalski, Schierówna, Rosenberżanka i Zoelbelówna.

Bilety w cenie zł.: 3, 2, 1, 50 gr. do nabycia w kasie Filharmonij.

DZISIEJSZY ODCZYT TADEUSZA WIENIAWY -DLUGOSZOWSKIEGO.

Dziś t. j. w piątek dnia 11 czerwca r. b. o godz. 8 wiecz. w sali Filharmonij Narutowicza 20 wygłosi odczyt wybitny publicysta i nieustraszony bojownik idei postępowej Tadeusz Wieniawa-Długoszewski p. n. „Ojcowie Świeci”.

Bilety wyprzedaje kasa Filharmonij i biuro „Promień” Piotrkowska 81 w cenie od 30 gr. do zł. 1.50.

POSEŁ CZAPIŃSKI W ŁODZI.

Dziś, w piątek, 11 bm. o godzinie 7-ej wiecz. w sali przy ul. Narutowicza 50 wygłosi nader aktualny i ciekawy odczyt, urządzony staraniem TUR na temat: „Współczesny komunizm” wybitny mówca poseł Kazimierz Czapiński.

Wejście 30 groszy.

Samochód Mercedes

torpedo 10x40x65 HP ostatni model luksusowy okazjnie sprzedani, ul. Kościuski garaż Y. M. C.

Dnia 10 czerwca b. r. po długich i ciężkich cierpieniach rozstał się z tym światem nasz najukochańszy mąż, ojciec, brat i szwagier

B. P.

Borys Fichtenholz

kupiec i obywatel m. Łodzi

przeżywszy lat 60.

Wyprowadzenie drogich nam zwłok nastąpi dziś w piątek, 11-go czerwca o godz. 3-ej po poł. z domu przy ul. Piotrkowskiej № 132 o czym zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych zrozpaczeni

Żona, syn i rodzina.

Strajk lekarzy kasowych na martwym punkcie.

Wczorajsza konferencja nie doprowadziła do porozumienia.

W dniu wczorajszym z inicjatywy dr. Weissberga, dyrektora okręgowego związku kas chorych, odbyła się ponownie konferencja przedstawicieli związku lekarzy i zarządu kasy chorych, mająca na celu zlikwidowanie obecnego stanu bezkontraktowego.

Konferencja nie dała jednak żadnych pozytywnych rezultatów.

Na konferencji, przedstawiciele zw. lekarzy oświadczyli, że uchwała związków zawodowych powinna obowiązywać obie strony, szczególnie w punkcie 2 przewidującym reweryfikację, przy czym zaznaczyli, że o ile kasa chorych na ten punkt, przewidziany w programie medjacyjnym się zgodzi, to z wyników komisji reweryfikacyjnej wynikać będzie liczba lekarzy mających pozostać przy pracy.

W razie powyższem 170 lekarzy na tychmiast przystąpi do pracy, zgadzając się na resztę punktów programu.

W imieniu zarządu kasy chorych przemawiał p. Kałużyński, który oświadczył, że zarząd kasy w tym tylko wypadku zgodzi się na reweryfikację o ile z góry zostanie ustalona liczba lekarzy, mających być przyjętych do pracy, przy czym zgadza się na powiększenie tej liczby o 3 lekarzy.

Dr. Weissberg zaproponował wo-

boce tego, iż lekarze żądający 203 i kasa zgadzająca się na 183 winni pójść na ustępstwa w ten sposób, by sporną liczbę podzielić przez pół i zgodzić się na 193.

Przedstawiciele zarządu kasy odrzucili tę propozycję, wobec czego lekarze oświadczyli, że odwołują się z tem do zarządu związku względnie do walnego zebrania.

Na tem konferencja została zakończona.

— r. —

Włókniarze żądają podwyżki płac o 25 proc.

Jeśli przemysłowcy odmówią — zwrócą się o interwencję do rządu.

W dniu wczorajszym wszystkie trzy związki zawodowe robotników włókienniczych, klasowy, „Praca” i chadecki, zwróciły się do związków przemysłowców z żądaniem podwyższenia płac włóknarzy o 25 procent.

Związki podkreślają, że żądanie to nie może być w żadnym razie uważane za podwyżkę, a że trzeba je traktować, jako zwykłe wyrównanie wzrostu drożyzny, jaki w międzyczasie nastąpił.

Związki przedstawiają tabelę porównawczą cen. Wynika z niej, że podczas gdy w maju 1924 roku cena chleba wynosiła 0,34, to w maju 1926 roku wynosiła aż 0,60, czyli że wzrost stanowił aż 76,4 procent. Mąka pszenna w tym okresie wzrosła w cenie z 0,54 na 0,98, kasza jęczmienna — z 0,40 na 0,59. Wszystkie kategorie żywności wykazują takie same skoki, wobec czego dotychczasowy poziom płac nie może być nadal utrzymany.

Przedstawiciele związków czekać będą na odpowiedź przemysłowców do końca przyszłego tygodnia. Gdyby odpowiedź nie nadeszła, względnie gdyby była ona kategorycznie odmowna, organizacje robotnicze zwrócą się o interwencję do rządu.

Liczba bezrobotnych w Łodzi zmalała.

Jak nas informują kierownik oddziału P. U. P. P. dla bezrobotnych pracowników umysłowych, p. Illnicz, obecnie w Łodzi zarejestrowanych jest 3.700 bezrobotnych umysłowych i 500 na prowincji. Obecnie z listy korzystających z zapomóg zostało skreśl. 300 bezrobotnych, którzy w maju nie zgłosili się po przeznaczone dla nich pobory. Z zasiłku ustawowego korzysta 250 bezrobotnych reszta zaś z zasiłku dożalnego. U).

„PRZEGLĄD SPORTOWY”

Ukazał się w sprzedaży ulicznej nowy numer (23) tygodnika ilustrowanego „Przeгляд Sportowy”, który między innymi zawiera: Do kładne sprawozdanie z bokserskich mistrzostw Polski w Łodzi, z meczu Polska — Czechosłowacja, z zawodów lekkoatletycznych i piłkarskich w Łodzi, bogaty nad wyraz sprawozdawczy z kraju i zagranicą z wszystkich gałęzi sportu, obszerna kronika, oraz szereg artykułów. Dział łódzki jest bardzo szeroko omawiany.

CASINO

Dziś i dni następnych!!!

Potężny dramat w 10 aktach osnuty na tle Wielkiej rewolucji francuskiej p. t.

Dziecię Francji

Morze krwi przelanej na gilotynie!
Zrewolucjonizowane tłumy ludu oblegające rodzinę królewską!
Ludwik XVI 2-letni więzień Tuilleries!
Nieudana ucieczka rodziny królewskiej.
Ścięcie Ludwika XVI!
Męczeństwo i śmierć Marji Antoniny!
Arystokracja franc. — ofiarami ludu!

W rolach głównych:

M. VAULTIER, ANDREE LIONEL, MARY MADYS etc.

Ponadto: Olbrzymie tłumy statystów na tle autentycznych zdjęć Wersalu oraz Paryża i wspaniałej wystawy.

Początek o g. 4.30. Orkiestra symfoniczna. Sala wentylowana i chłodzona.

Wiadomości bieżące.

CZERWIEC
11
PIĄTEK

Dziś: Serca Jezusowego
Jutro: Jana, W
Wschód słońca o g. 3.17
Zachód o g. 8.54
Wsch. księżycy o g. 2.13
Zachód o g. 17.32
Długość dnia g. 17.50
Przybyło dnia 8.48

Eia, eia, alalal!

W Warszawie ukazał się pierwszy numer tygodnika satyrycznego „Cyrulik Warszawski.” Znakomity poeta Julian Tuwim zamieszcza tam wiersz p. t. „Eia, eia, alalal”, lepiej malujący sytuację polityczną w Polsce, niż cała publicystyka. Pozwala mi sobie przedrukować tu wiersz Tuwima, jako świetny dokument chwili:

W Sulejówku po ogródku
Chodził sobie powolutku
„Romaryna” nucił — lub
„Hupaj-siupaj-hupaj-siup”.
„Poranniaka” czytał pilnie,
Marszczył brwi i kłął odtwlnie,
— Hocki kločki, be ni me,
Dobre pismo lecz do d.
I powiada do Wieniawy.
Pojeżdż no pan do Warszawy,
Takie bujdy ja mam gdzieś,
Ty mi inne pisma zwióz!
Przywiózł Bolek gazet masy:
Cały stos endeckiej prasy.
Stary spojrzal: „Dobrze. Idź
Do Ziemiańskiej kawę pić”.
Sam się zamknął w pokoiku,
Usiadł sobie przy stoliku,
Czyta miesiąc, czyta dwa,
Eia, eia, alalal!
Czyta, jak „Rzeczpospita”
Pieje hymny dla Benita
Ze parlament w d... ma,
Eia, eia, alalal!
Czyta to co pisze Beka,
Czyta jak się Adolf wścieka
jak nuca obydwaj:
Eia, eia, alalal!
Jak „Corriere di Varsavia”
Onorewola wysławia,
Ze ojczyzna siła pcha,
Eia, eia, alalal!
Jak Ligocki nam zaleca
Żeby śpiewać „Giovinezza!”
Jak pobudkę byczy gra:
Eia, eia, alalal!
Jak się pieńł całe bractwo
Na spróchniałe demokradztwo,
Jak na zamach czycha! Ha!
Eia, eia, alalal!
Wrzasnął dziadek: Żono! dzieci!
Przekonali mnie faceci!
Idę robić to, co trza!
Eia, eia, alalal!
Taka się zrobiła heca,
Primavera di bellezza!
Per Giuseppe e la salvezza
Della nostra liberta!
Giovinezza, giovinezza!
Eia, eia, alalal!

Julian Tuwim.

Delegacja organizacji lokatorskich

będzie interweniować u min. Klarnera w sprawie kredytów budowlanych.

W przyszłym tygodniu wyjeżdża do Warszawy specjalna delegacja organizacji lokatorskich. Delegacja ta podejmie energiczną interwencję u nowego min. skarbu Klarnera w sprawie uzyskania wydatniejszych kredytów budowlanych a w pierwszym rzędzie kredytów na wykończenie rozpoczętych domów.

Obiady dla pracującej inteligencji.

Wydział opieki społecznej, pragnąc w obecnych ciężkich warunkach przyjść z pomocą pracującej inteligencji, postanowił wydawać w miejskiej jadłodajni dla inteligencji płatne obiady. Obiady te, składające się z 2-ch dań (zupa i pieczone) w cenie 30 groszy wydawane będą od godziny 12-tej do 13-tej.

Zapisy na obiady przyjmuje biuro wydziału opieki społecznej (Moniuszki 10) od dnia 10-go do 19 czerwca w godzinach od 13-tej do 15-tej

dzis i dni nastep.

Boska rozemiana

MARY PICKFORD

w wielkim 20-akt programie, jako 8 aktów tragi-komedy

„HRABIANKA POPYCHADŁO”

— oraz jako —

„MAŁY LORD”

12 aktów filmowych wyciętych z pięknej książki Bournet'a.

Początek o godz. 5.30, ostatni seans punkt. o godz. 10-ej wiecz.

Na raka

umiera w Łodzi codziennie jedna osoba.

W ciągu ostatnich 8 lat straszna choroba zabrała Łodzi 2571 ofiar.

W wydziale statystycznym dokonano — przy współudziale przewodniczącego sekcji do walki z rakiem d-ra J. Marzyńskiego — opracowania materiałów ankiety o chorych na raka. Ankiety tę przeprowadził wydział statystyczny w styczniu r. b. za pomocą specjalnych formularzy, rozesyłanych do wszystkich lekarzy oraz zakładów leczniczych w Łodzi.

Z 396 lekarzy, którym zostały dostarczone wspomniane formularze, 69 nie dało odpowiedzi.

Z zebranych materiałów wynika, iż w ciągu stycznia r. b. pod obserwacją lekarzy znajdowało się 177 chorych na raka, w tej liczbie 56 mężczyzn i 121 kobiet. Wśród mężczyzn było 6 w wieku do lat 40, wśród kobiet było w tym wieku 24. W ogólnej zatem liczbie chorych, osoby w wieku poniżej 40 lat stanowiły 17 procent. Ustalenie tej cyfry ma znaczenie ze względu na tendencję rozprzestrzeniania się choroby raka i na młodszą grupę wieku.

Klasyfikacja chorych podług umiejscowienia choroby wykazała, że wśród mężczyzn najliczniejsze były przypadki raka żołądka i watroby (55,4 proc. — ogólnej liczby przypadków raka wśród mężczyzn), wśród kobiet zaś najwięcej rozpowszechniony jest rak części rodnych (40,0 proc. ogólnej liczby przypadków raka wśród kobiet).

Sprawa leczenia przedstawiała się następująco: w 69 przypadkach miała miej-

sce operacja, niekiedy obok leczenia Roentgena, wyłączone leczenie Roentgenem stwierdzono w 29 przypadkach; w 12 zaś przypadkach stosowano inne środki. Ogółem więc było 110 przypadków leczonych. Nielezione stanowiły około 40 proc. ogólnej liczby.

Przypadków współistnienia raka w bliższej lub dalszej rodzinie stwierdzono zaledwie 10, co w ogólnej liczbie badanych przypadków stanowi niespełna 6 procent.

Chorych dotkniętych oprócz raka innymi przewlekłymi chorobami, było 18; z nich 4-ch miało gruźlicę, 4-ch wrzód żołądka, 2 — kamień, 8 — inne choroby.

Wśród chorych przeważa proletarijat robotniczo-rzemieślniczy, odpowiednio zresztą do jego liczebności w zaludnieniu miasta. Na uwagę zasługuje, że klasyfikacja chorych według wyznania i według wielkości zajmowanych mieszkań daje wyniki, zgodne z odpowiednimi cyframi, dotyczącymi całej ludności m. Łodzi. Fakty te wskazują, że rak w jednakowej mierze dotyka równe warstwy ludności.

Jak z prac wydziału statystycznego wynika, w Łodzi co dzień średnio jedna osoba umiera na raka. W ciągu ostatnich 8 lat (statystyka miejska w Łodzi od tyłu lat jest prowadzona) rak zabrał w Łodzi 2.571 ofiar. W roku 1925 liczba zgonów wskutek raka osiągnęła maksymalną w ośmioleciu cyfrę 408.

PRACOWNICY MIEJSCY

protestują przeciwko obniżeniu płac o 20 proc.

Wysłali w tej sprawie memoriał do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Przed kilku dniami donosiliśmy o akcji wszczętej przez związek pracowników instytucji użyteczności publicznej, przeciwko obniżaniu grup uposażeń niższych funkcjonariuszy zarządu miasta Łodzi.

A mianowicie urząd wojewódzki w Łodzi, zatwierdził obniżenie grup w ten sposób, iż urzędnicy 9-ej kategorii otrzymali kategorię 11, zaś urzędnicy kategorii 10-ej — kategorię 12.

W ten sposób obniżono pracownikom płace o 20 proc., co wraz z dawną zniżką stanowi około 50 procent.

Sprawę tę rozważał zarząd związku na ostatnim posiedzeniu i postanowił wysłać do ministerstwa spraw wewnętrznych odpowiedni memoriał, treść którego brzmi jak następuje:

Do ministerstwa spraw wewnętrznych.

Na skutek reskryptu urzędu wojewódzkiego w Łodzi z dnia 24 sierpnia 1925 r. Nr. S. M. 1192-24 i reskryptu ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25 lutego 1926 r. Nr. S. M. 3945-25 magistrat m. Łodzi przystępuje z dniem 1 lipca b. r. do obniżenia grup uposażeniowych wszystkim niższym funkcjonariuszom zarządu m. Łodzi, którym już z dniem 1 lipca 1925 r. na mocy rozporządzenia p. prezydenta Rzplitej polskiej z dnia 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażeń członków zarządu miast i pracowników komunalnych do uposażeń funkcjonariuszy państwowych Dz. Ust. Rz. P. Nr. 118 poz. 1073, obniżono płace i około 30 procent.

Zarząd związku pracowników instytucji użyt. publicz. w Polsce, oddział w Łodzi, stojąc na stanowisku sumiennej i intensywnej pracy swych członków zatrudnionych przez zarząd m. Łodzi, nie może przypatrywać się biernie na-

obniżenie grup uposażeń, a co za tem idzie na obniżenie płac jeszcze około 20 proc. przy obecnej, wzrastającej z dnia na dzień drożyznie.

Tembardziej trudno jest pogodzić się z tem, jeśli się weźmie pod uwagę ich ciężkie warunki pracy, a w szczególności służbę szpitalną i domów wychowawczych, woźnych szkół powszechnych itp., którzy pracują po 14 i 16 godzin na dobę i pełne 30 dni w miesiącu, bez żadnego dodatkowego wynagrodzenia.

Należy przytem również zaznaczyć, że obecne płace niższych funkcjonariuszy miejskich, nie są wyższe od płac pracowników zatrudnionych w prywatnych instytucjach i przedsiębiorstwach. Wobec powyższego zwracamy się do ministerstwa z uprzejmą prośbą o łaskawe utrzymanie dotychczasowych grup uposażenia niższych funkcjonariuszy zarządu m. Łodzi.

Memoriał powyższy został wysłany do Warszawy w dniu wczorajszym i od odpowiedzi ministerstwa związek uzależnia swoją dalszą akcję.

Pracownicy kinematograficzni

utworzyli własny związek

Wczoraj odbyło się zebranie organizacyjne pracowników kinematograficznych Łodzi i okolic. Na zebraniu tym pracownicy postanowili zgłosić swój akces do związku instytucji użyt. publ. stanowiąc IX sekcję tego związku. W najbliższym czasie pracownicy kinematograficzni podejmą energiczną akcję o poprawę swego bytu.

Właściciel radioamatorzy.

Do 15 czerwca należy zarejestrować aparat.

Urząd pocztowy w Łodzi otrzymał polecenie przeprowadzenia rejestracji radioaparatu.

Wszyscy posiadacze odbiorników nabytych lub skonstruowanych sposobem domowym są obowiązani posiadać upoważnienia na prawo zakupu i zainstalowania radioodbiorników oraz uiścić opłatę abonamentową. Posiadacze niezarejestrowanych odbiorników obowiązani są do 15 b. m. uzyskać upoważnienie.

Po tym terminie grozi im kara do 8 miesięcy więzienia lub grzywna do 5.000 złotych, za posiadanie niezarejestrowanego aparatu. (U)

Dzień spółdzielczości w Łodzi.

Wzorem roku ubiegłego spółdzielczość polska uroczyście obchodziła w tym roku, narówni z innymi krajami Dzień Spółdzielczości w dniu 6 czerwca.

W Łodzi, z przyczyn od miejscowych organizacji spółdzielczych niezależnych uroczystości te przesunęto na dn. 13 czerwca.

Jak się dowiadujemy program obchodu sprowadzono tylko do urzędzenia akademii, która odbędzie się w sali Filharmonii o godz. 4-ej po południu. Program akademii przedstawia się dość okazale.

Oprócz zasadniczego referatu, który wygłosi naczelny dyrektor związku spółdzielni p. M. Rapacki, w części koncertowej wystąpi ze skrzypcami prof. Stan. Frydberg, Chóry tow. śpiew. im. Moniuszki pod batutą dyr. K. Prosnaka, oraz orkiestra fabryki Poznańskiego. Niezależnie od akademii spółdzielcy w dniu tym mają wolny wstęp do Kina Spółdzielni Pracowników Państwowych.

Baczność poborowi rocznika 1905.

W dniu dzisiejszym przed komisją poborową nr. 1 (Traugutta 10) winni stawić się mężczyźni urodzeni w r. 1905, a zarejestrowani od liczby 4801 do 4900, zaś przed komisją poborową nr. 2 (Traugutta 6) od liczby 2901 do 3000. (b).

Na ustach wszystkich łodzianek i łodzian będzie w przyszłym tygodniu

„Tancerka z Sewilli”

Z intencji urodzenia się syna szefowi memu

p. M. BLUMECWAJGOWI

życze, by nowonarodzony synek przyniósł swym rodzicom pociechę i wiele szczęścia

143

D. Widawski.

Malwersacje sekwestratora magistrackiego, który ma bogatą przeszłość polityczną.

Jako bojowiec został skazany na śmierć przez sąd carski; jako powstaniec górnośląski — na ciężkie więzienie przez sądy niemieckie

We wrześniu 1925 roku kierownik działu sekwestracyjnego wydziału podatkowego magistratu mł. Łodzi, p. Tadeusz Rosner sprawdzając księgi biurowe zauważył, że suma 982 złotych pobrana przez sekwestratora Bronisława Majchrowicza od płatników Mieczysława i Karola Laskowskich nie wpłynęła do kasy miejskiej.

Przeprowadzając w dalszym ciągu dochodzenie, p. Rosner skonstatował, iż sekwestrator Majchrowicz o sumach pobranych od Laskowskich nie doniósł w odpowiednich raportach władzom sekwestracyjnym.

Natychmiast po wykryciu nadużyć sekwestratora, które nie przedstawiały żadnych wątpliwości, zawiadomiono o powyższem władze policyjne.

Podczas rewizji przeprowadzonej w mieszkaniu Majchrowicza znaleziono tam szereg nakazów egzekucyjnych i protokółów zajęcia.

Gdy zbadano płatników wymienionych w tych nakazach i protokołach okazało się, iż Majchrowicz pobrał na poczet podatków od Jakuba Józefowicza 647 zł. 65 gr., od Lajzera Wolfa Toporka 1109 zł. 50 gr., od Lajba Grundmana 524 zł. 95 gr., od Dawida Kona 184 zł. 05 gr., oraz od Lajba Garnfelda 465 zł. 40 gr.

Sum powyższych, jak stwierdzono podług ksiąg wydziału podatkowego, Majchrowicz nie wpłacił od kasy miejskiej.

W toku śledztwa okazało się, iż ów sekwestrator przywłaszczył sobie jeszcze 143 złote 35 gr. od płatnika Wiktora Wolmana.

Naogół więc przywłaszczenia Majchrowicza sięgały czterech tysięcy złotych.

Majchrowicz, aresztowany przez policję, przyznał się do winy.

W dniu wczorajszym sprawę tę rozwał sąd okręgowy pod przewodnictwem sędziego Kozłowskiego w asyście sędziów Arnolda i Karpowicza.

Oskarżony zapytany o personalja odpowiada co następuje:

W roku 1909 skazany zostałem przez sąd rosyjskie na karę śmierci, gdyż jako członek bojówki P. P. S. zastrzeżeniem policjanta rosyjskiego. Wyrok ten zamieniony został jednakże na dziesięcioletnie zesłanie na Sybir, gdzie też przebywałem aż do rewolucji rosyjskiej.

Po powrocie do Polski w roku 1921 przyjmowałem czynny udział w po-

wstaniu górnośląskim. Podczas jednej z walk ujęty zostałem przez Niemców. Sąd w Bytomiu skazał mnie wówczas na 2 i pół roku więzienia, jednakże udało mi się zbiec z aresztu.

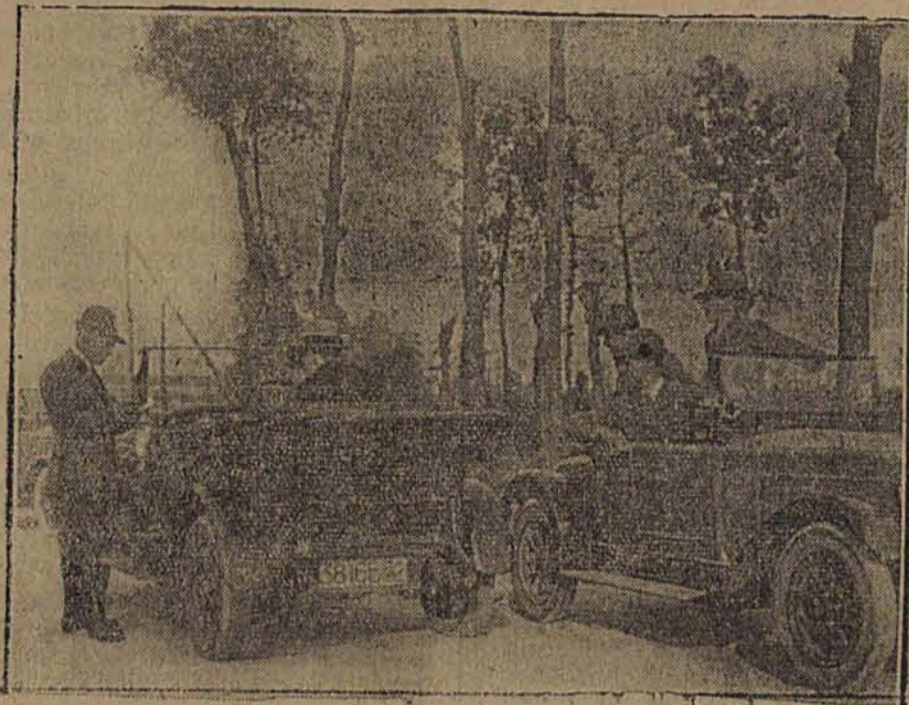
Oskarżony przyznaje się do winy. W magistracie pracował w ciągu dwóch lat. Pewnego dnia skradziono mu w jednej z restauracji łódzkich 3.600 złotych, które zainkasował od płatników.

Od tego czasu, chcąc pokryć tę sumę, zaczął prowadzić malwersacje.

Obrońca oskarżonego aplikant adw. Krukowski wobec przyznania się oskarżonego oraz jego przeszłości prosi o łagodny wymiar kary.

Prokurator Lewiecki popiera oskarżenie w całej rozciągłości.

Sąd skazał Majchrowicza na rok i 6 miesięcy więzienia z pozbawieniem praw.

We Włoszech utworzono specjalne oddziały policji drogowej, która reguluje ruch kołowy na szosach w pobliżu wielkich miast.

Skutki burzy pod Łodzią.

Dwie osoby poniosły śmierć od piorunów.

Burza która w dniu onegdajszym rozszalała się w pobliżu Łodzi wyrządziła szereg poważnych szkód.

We wsi Zalesie pod Kolużkami piorun uderzył w zabudowania Ignacego Kulińskiego, które spłonęły doszczętnie. Kuliński, poniósł śmierć na miejscu.

Podczas burzy tej koło wsi Stare Kolużki wydarzył się jeszcze jeden wypadek uderzenia pioruna.

Trzynastoletni Jan Wawrzonek, który znalazł się na szosie podczas ulewnej deszczu schronił się pod drzewo.

Gdy piorun uderzył w drzewo, chłopiec padł na ziemię tracąc przytomność. Przejeżdżający właśnie szosą, jakiś wieśniak zabrał ze sobą Wawrzonka, którego przywiózł do posterunku policyjnego do Kolużek.

Tu po kilku minutach chłopiec wyzionął ducha.

Jest to niebывały wypadek, obserwowany nader rzadko, by śmierć wskutek uderzenia piorunu nastąpiła po kilkunaestu minutach.

Konsumpcja gazu spadła o 20 proc.

i dlatego pracownicy gazowni nie mogą otrzymać gratyfikacji.

W dniu 22 maja zw. prac. inst. użyt. publ. wysłał do magistratu i władz nadzorczych gazowni pismo, w którym domagał się natychmiastowej wypłaty gratyfikacji za r. 1925 pracownikom gazowni miejskiej.

O gratyfikację tę toczyła się w swoim czasie walka, w wyniku której zarząd gazowni oświadczył iż gratyfikację wypłaci, skoro sytuacja finansowa instytucji się poprawi.

W odpowiedzi na pismo zarządu związku, prezydium rady nadzorczej gazowni nadeszło w dniu wczorajszym pismo, w którym zaznacza, iż położenie finansowe gazowni jeszcze się nie poprawiło, wprost przeciwnie kryzys jaki obecnie przeżywa Łódź, spowodował, iż konsumpcja gazu zmniejszyła się w r. b. przeciętnie o 20 procent (dzięki sprężystej gospodarce. Przep. Red.).

W budżecie gazowni nie przewidziano tego, i z tego też powodu nie zapłacono za zeszłoroczny węgiel, przyczem zaległości wynoszą jeszcze 12 tysięcy

złotych.

Wypłata gratyfikacji uniemożliwiłaby nabycie nowych ilości węgla, naprawy i zamiany rurociągów ulicznych oraz kupna nowych gazomierzy, jedynym słowem załamałaby się gospodarstwo gazowni.

Pracownicy szanujący swój warsztat pracy muszą wnikać w ciężkie położenie gazowni i uzbroid się w cierpliwość jeszcze kilka miesięcy, by dać możliwość wypłacenia gratyfikacji bez zrujnowania gazowni.

Tyle treść listu.

Związek jednak zajął stanowisko odmowne, oświadczając, że gratyfikacja przewidziana jest za rok 1925, w którym to czasie gazownia osiągnęła poważne zyski.

Wobec tego zarząd związku stanowczo domaga się wypłacenia gratyfikacji za r. 1925 najpóźniej do miesiąca września, gdyż w tym miesiącu przypada już termin wypłacenia gratyfikacji za rok bieżący.

Sytuacja na rynku włókienniczym.

Ruch w bawelnie — Zniżka stopy dyskontowej.

Poczynając od wtorku bieżącego tygodnia na łódzkim rynku włókienniczym w handlu tkaninami bawelnianymi nastąpiło znaczne ożywienie.

Większość odbiorców rekrutowała się spośród kulectwa małopolskiego i kresowego.

Objektem handlu były wyłącznie tkaniny letnie, w pierwszym rzędzie rypsy, satyny, popelny i kretony.

Zapotrzebowanie klientów znacznie przewyższyło rozmiary dokonywanych transakcji, co przypisać należy obojętnym warunkom kredytowym, stawianym przez miejscowe firmy przemysłowe i hurtownię.

Za poszukiwane gatunki towarów odbiorcy płacili całkowicie gotówką.

Weksle przyjmowane były z terminami co najwyżej do 40 dni, przy 30 procentowym pokryciu w gotówce.

Wznowienie obrotów w handlu tkaninami się stabilizacją kursu dolara zarówno w notowaniach giełdy urzędowej, jak i w obrotach prywatnych.

Na rynku tkanin wełnianych nadal panuje zupełna martwota.

W ciągu ostatnich dwóch dni na miejscowym rynku pieniężnym uległa dalszej niższe stopa dyskonta prywatnego.

Wynosi ona obecnie od 3 i pół do 4 i trzy czwarte procent miesięcznie przy pierwszorzędnym materiale wekslowym i 4 i pół — 5 przy materiale „średnim”. Zniżka stopy wywołana jest dotkliwym brakiem materiału wekslowego.

Stabilizacja złotego i normalne wywiązywanie się wystawców ze swych zobowiązań, przyczyniły się do wznowienia operacji dyskontowych w zakresie weksli „średnich”.

Dyskonto weksli dolarowych wynosi 2 i pół do 2 i trzy czwarte proc. w stosunku miesięcznym.

Protesty należą do rzadkości. Zaofiarowanie gotówki aż nadto dostateczne.

Wybuch maszynki poparzył matkę i dziecko.

P. Lucja Wilczyńska, zamieszkała przy ulicy Oozorkowskiej nr. 10, trzymając na ręku dziecko, jednoroczne zapalała ogień na maszynce. Przez nieostrożność zapaliła się matka i nastąpiła eksplozja.

Matka oraz dziecko uległy poparzeniu. Przybyłe pogotowie kasy, chorych udzieliło im pomocy.

Dziecko w stanie ciężkim przewieziono do szpitala Anny Marji. as.

Ubezpieczenie bezrobotnych pracowników umysłowych.

Okręgowy urząd ubezpieczeń zawiadomił kasę chorych m. Łodzi, iż prawo do dobrowolnego ubezpieczenia osób pobierających zasiłek dla bezrobotnych stosuje się analogicznie do pozostających bez pracy pracowników umysłowych, pobierających zapomogi doraźne. Bezrobotni, pobierający zasiłek mogą się ubezpieczać tylko w okresie 4-ch tygodni po utracie pracy, lecz wówczas muszą odpowiadać warunkom, przewidzianym dla członków dobrowolnych.

—————

Niewykwalifikowanej

biuralistki na parę godzin dziennie poszukuje. Wynagrodzenie skromne. Oferty sub. A. 55. w admin. pisma

Na ustach wszystkich łódzianek i łódzian będzie w przyszłym tygodniu

„Tancerka z Sewilli”

Stowarzyszenie b. więźniów politycznych.
Komisja do sprawdzeń deklaracji wzywa członków do uzupełnień starych deklaracji do dn. 30 czerwca 1926 roku, gdyż po tym czasie reklamacje wszelkie nie będą uwzględniane i członkowie tacy będą uważani za nienależących do stowarzyszenia.
Zarząd.

Do ogółu ubezpieczonych i lekarzy!

Związki zawodowe robotnicze i pracownicze nie mogły pozostać biernymi świadkami walki prowadzonej przez Związek Lekarzy P. P. O. Ł. przeciwko twierdzy zdobyczy socjalnych klasy pracującej — Kasie Chorych.

Nie mogliśmy pozwolić, aby walka ta prowadzona była przez reakcyjną organizację lekarzy kosztem zdrowia i życia tysięcy rzesz robotniczych.

W dążeniu do zlikwidowania długotrwałego bojkotu Kasy Chorych przez lekarzy będącego już czwartym atakiem przeciwko głównej instytucji ubezpieczeń społecznych zwołaliśmy w dniu 4 bm. konferencję wszystkich zarządów związków zawodowych z udziałem Zarządu Kasy Chorych m. Łodzi i Zarządu Związku Lekarzy P. P. O. Ł.

Konferencja ta stwierdziła, iż bojkot Kasy Chorych przez lekarzy jest prowadzony dla ciasnych egoistycznych interesów poszczególnych lekarzy, dążących za wszelką cenę do rozbicia Kasy Chorych i wyraża całkowite zaufanie przedstawicielom robotniczym w Zarządzie Kasy Chorych przeciwstawiającym się zakusom lekarzy.

Po obszernej wielogodzinnej dyskusji, w której zabierali głos przedstawiciele różnych ugrupowań zawodowych, przyjęto jednogłośnie następujące rezolucje:

Rezolucja I.

Konferencja wszystkich zarządów związków zawodowych po wystąpieniu przedstawicieli związku lekarzy i zarządu Kasy Chorych m. Łodzi stwierdza:

1) że Zarząd Kasy Chorych słusznie dąży do reorganizacji lecznictwa kasowego, przez zwolnienie z pracy lekarzy uznanych przez lekarską komisję weryfikacyjną za nieodpowiednich,

2) że Zarząd Kasy Chorych daje dowód, iż zdrowia i życia ubezpieczonych nie chce podporządkować interesom związku lekarzy.

3) że Zarząd Kasy Chorych pragnie pracę lekarską oprzeć na zasadach zagwarantowania im odpowiedniego minimum potrzeb życiowych, co jest osiągalne przez zatrudnienie lekarzy na większą ilość godzin dziennie,

4) że obecny bojkot Związku Lekarzy nie jest podyktowany wyłącznie interesami zawodowymi, lecz ma przede wszystkim na celu rozbicie instytucji powszechnego i obowiązkowego na wypadek choroby jest wyrazem dążeń reakcyjnego kierownictwa Związku Lekarzy—jako taki konferencja potępia bezwzględnie. Konferencja jest zdania, że obecny bojkot Kasy Chorych przez Związek Lekarzy godzi w interesy znacznej liczby lekarzy, gdyż rozbicie instytucji Kasy Chorych musi doprowadzić w swej konsekwencji do unicestwienia i zmniejszyć do minimum praktykę lekarską. Konferencja solidaryzuje się całkowicie z Zarządem Kasy Chorych i wzywa tenże, by nie dopuścił do obniżenia poziomu lecznictwa kasowego. Konferencja uważa za swój obowiązek wyjaśnić ubezpieczonym, że bojkot ten jest spowodowany interesami stanowiącymi egoistycznymi i materialnymi, w obronie których występuje Związek Lekarzy, — wobec czego wzywa wszystkich ubezpieczonych do solidaryzowania się ze stanowiskiem Zarządu Kasy Chorych i niedawania posłuchu wersjom rozpowszechnianym przez Związek Lekarzy.

Rezolucja II.

Konferencja Zarządów Związków zawodowych wzywa wszystkich zebranych do zwołania w najbliższym czasie zebrań związkowych i fabrycznych celem poinformowania ogółu robotników o istotnym podłożu bojkotu Kasy Chorych przez lekarzy.

Konferencja uznaje, iż lekarze - społecznicy nie powinni pozostawać ani chwili dłużej w obozie wrzów Kasy Chorych i uchwalila następujące:

Wezwanie do lekarzy społeczników!

Pięć tygodni trwa już bojkot Kasy Chorych przez lekarzy łódzkich. Jest to czwarte bezrobocie prowadzone przez łódzki Oddział Związku Lekarzy P. P. — Związku, który rozpoczął swą działalność od bojkotu Kasy Chorych, związku, którego władze centralne brały udział w konszachtach z Lewiatanem celem unicestwienia ustawy o kasach chorych.

Pięć tygodni trwa bezrobocie lekarzy, krzywdzące ubezpieczonych, niszczące instytucję Kasy Chorych, szkodząc ostatecznie i samym lekarzom.

W imię czego toczy się walka? Pozornie o to, aby zmusić Kasę Chorych do zatrudnienia większej ilości lekarzy, aniżeli obecnie — na skutek przesilenia gospodarczego jest w stanie zatrudnić.

My przedstawiciele proletariatu najlepiej odczuwamy bolesność redukcji, najlepiej wiemy, jak straszna jest ona dla pracowników. Ale czy można strejkami zapobiec kryzysowi ekonomicznemu i jego skutkom? Zarząd Kasy Chorych poszedł w gotowości zatrudnienia większej ilości lekarzy znacznie dalej, aniżeli pierwotnie zamierzał; gdzie przeciętnie wypada niecałe 2 godziny pracy na dobę dla lekarza. Związek Lekarzy domaga się większego jeszcze rozdrobnienia pracy.

Zarząd Kasy Chorych, będąc zmuszony zredukować lekarzy musiał też w pierwszej linii pozostawić lekarzy, posiadających kwalifikacje wyższe, do ustalenia których była powołana Komisja Weryfikacyjna organ zaufania stron obu.

Związek Lekarzy z wyników weryfikacji jest niezadowolony. Ale czy dopuszczalne jest obalać wyniki Komisji Weryfikacyjnej strejkami w Kasie Chorych, której wyłącznym organem Komisja nie była?

Bezrobocie ostatnie nie ma podstaw, któreby można uznać za słuszne. Jego dalsze przewlekanie nabiera coraz bardziej cech godzenia w samą instytucję Kasy Chorych. My, którzyśmy tę instytucję wywalczyli, którzy ją musimy bronić przed zaciekłymi atakami reakcji, nie możemy pozostać obojętnymi widzami obecnie.

Myśmy nie zabierali głosu, kiedy Związek Lekarzy występował w obronie zawodowych interesów lekarzy, chociaż nieraz niesłusznie ujmowanych. Ale kiedy widzimy, jak walka jego nabiera cech walki z Kasą Chorych, jej podrywania, nie możemy stać na uboczu i staniemy wszyscy w obronie przez nas wywalczonych instytucji.

Uznajemy w zupełności konieczność obrony słusznych interesów zawodowych lekarzy pracujących, sami wystąpimy w ich obronie, jak bronimy interesów wszystkich pracujących. Ale walkę, jaką prowadzi Związek Lekarzy, walkę skierowaną całkiem ostrzeżem przeciwko klasie robotniczej, tej walki nie możemy uznać za słusznie zrozumiany interes zawodowy.

Zebrani z przykrością stwierdzają, że w walce tej nie znaleźliśmy lekarzy społeczników, którzyby łącznie z całą klasą robotniczą stanęli, celem obrony Kasy Chorych przeciw atakom reakcyjnie usposobionych lekarzy, posiadających w swym ręku kierownictwo Związku.

Apelujemy przeto w pierwszym rzędzie do tych lekarzy, którym ideologia mas pracujących nie jest obca, którzy oceniają społeczne znaczenie ubezpieczeń społecznych, którzy poczuwają się do przynależności ideowej do wielkiego obozu klasy pracującej, apelujemy do szerokiego ogółu lekarzy kasowych, w których interesie nie może przecież leżeć zniszczenie Kasy Chorych, apelujemy, aby walki tej zaprzestali, aby zerwali z ideologią reakcyjną menesterów Związku.

Za rezolucjami powyższymi głosowały następujące organizacje: Okręgowa Komisja Związków Zawodowych, Rada Okręgowa Polskich Związków Zawodowych, Rada Okręgowa Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Związek Zawodowy Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego „Praca”, Związek Zawodowy Robotników i Robotnic Przemysłu Włókienniczego, Związek Pracowników Instytucji Użyteczności Publicznej, Związek Pracowników Miejskich i Zakładów Użyteczności Publicznej Z. Z. P., Związek Zawodowy Przemysłu Metalowego w Polsce, Oddział w Łodzi, Związek Zawodowy Przemysłu Spożywczego, Oddział 1-szy i 2-gi, Biuro Centralne Związków Zawodowych, Związek Zawodowy Pracowników Handlowych, Piotrkowska 108 Związek Zawodowy Pracowników Biurowych i Handlowych, Al. Kościuszki Nr. 21, Związek Robotników Przemysłu Włókienniczego Chrześcijańskiego Zjednoczenia Zawodowego, Związek Majstrów Fabrycznych, Związek Robotników Przemysłu Drzewnego, Związek Zawodowy Przemysłu Skórzanego, Związek Zawodowy Szewców i Kamaszników, Związek Zawodowy Przemysłu Odzieżowego, Związek Zawodowy Przemysłu Papierniczego, Związek Zawodowy Drukarzy, Związek Zawodowy Farmaceutów, Chrześcijański Związek Zawodowy Handlowców.

Dramat, czy komedia?

Podobno p. ławnik Kruczkowski do spółki z b. ławnikiem Bednarczykiem zamierza wydzierżawić teatr

Wczorajsze posiedzenie rady miejskiej rozpoczęło się o godz. 8.20 jak zwykle, pytaniami ze strony radnych.

R. Holenderski zapytuje **dlaczego podwyższono ceny biletów tramwajowych, obowiązujących do godz. 9-ej rano, z 10 groszy na 15.**

Wiceprez. Wojewódzki wyjaśnia, że stało się to wbrew intencjom magistratu, który założył wotum separatum.

Radny Holenderski powtórnie zapytuje, jak się przedstawia losy teatru miejskiego w roku przyszłym, i czy prawdą jest, że skompromitowany b. ławnik Bednarczyk wraz z ławnikiem Kruczkowskim zamierzają teatr wydzierżawić.

Odpowiedź p. ławnika Kruczkowskiego była co najmniej dziwna, gdyż p. ławnik oświadczył jedynie, że magi-

strat nie rozpisal jeszcze konkursu na dzierżawę teatru.

Natomiast zarzut, iż stara się on wraz z p. Bednarczykiem, o dzierżawę, p. ławnik nie oparł, nie wiadomo, czy dlatego, że nie chciał, czy też dlatego, że nie mógł.

Następuje odpowiedź magistratu na interpelację frakcji radzieckiej N. P. R. w sprawie przyjmowania robotników do prac kanalizacyjnych.

Magistrat wyjaśnił, że przyjęto dotychczas 30 proc. robotników za pośrednictwem P. U. P. P. — resztę przyjął wydział kanalizacyjny na własną rękę; magistrat uważa jednak, iż wszyscy robotnicy winni być w dalszym ciągu przyjmowani przez P. U. P. P., który korzystać będzie z list dostarczonych przez związki.

W dalszym ciągu następuje odczytywanie komunikatów, z których jeden porusza sprawę rekursu wniesionego przez przewodniczącego komitetu budowy kanalizacji przeciwko podwyższeniu stawek dziennych dla robotników kanalizacyjnych.

R. Fiedler (Koło Narodowe) wnosi protest przeciwko tej uchwałie, uważając, iż niegodne dla rady miejskiej jest głosowanie pod terorem galerji.

Radny Zubert stawia wniosek o wszczęcie dyskusji nad tą sprawą. Wniosek zostaje przyjęty i rozpoczyna się jałowa dyskusja, trwająca przeszło dwie godziny, w czasie której frakcje lewicowe domagały się udzielenia dymisji inż. Skrzywanowi, a która skończyła się odpowiedzią prez. Cynarskiego, iż rada miejska nie ma prawa udzielić dymisji.

Na ustach wszystkich łódzianek i łódzian będzie w przyszłym tygodniu

„Tancerka z Sewilli”

lania nikomu dymisji, należy to bowiem do kompetencji magistratu.

Następują dalsze punkty porządku dziennego, które szybko zostają zreferowane.

Posiedzenie zakończono o godz. 12-cj w nocy.

P. min. Klarner powinien zapomnieć że był również ministrem w gabinecie p. Grabskiego natomiast musi pamiętać doskonale, że stał kiedyś na czele gospodarczego resortu.

Habemus papam! W ministerstwie skarbu zakończyło się czterotygodniowe prowizorium.

Ministrem został — niespodziewanie może dla powszechnej opinii — p. inż. Czesław Klarner.

Jest zrozumiałą rzeczą, iż czeka go zadanie nielada. Zawieszoną sprawę sanacji trzeba będzie zdjąć z kolka i pojechać do ostatecznego rozwiązania.

Czegóż spodziewamy się po panu ministrze Klarnerze? Jakże jutro zapowiada osoba jego na stanowisku kierownika finansów? — oto, rozumie się, pytanie, które po przeczytaniu gazety zadaje sobie każdy kupiec, robotnik, rolnik, przemysłowiec, słowem, każdy człowiek pracy, świadomy, że p. Klarner dochodzi do steru w momencie rozstrzygającym.

Oczywiście, przedwczesnym byłoby dawać definitywną odpowiedź w obecnej chwili na to pytanie.

Pan min. Klarner ma poza sobą dłuższą pracę, jak sześć innego resortu. Był dłuższy czas ministrem przemysłu i handlu. Jako takiego, zna go dzisiaj opinia gospodarcza.

Otóż możemy uważać powołanie do ministerstwa skarbu na stanowisko naczelnego byłego ministra przemysłu i handlu, z urzędu będącego opiekunem produkcji krajowej — samo przez się za korzystne omen.

Skarbowcy przy sterze na ul. Rymskiej znamionowali w naszej historii ostatnie 4 lat pokojowych — epokę wydatnego fiskalizmu. Hasłem ich, w życie wprowadzonym było „skarb dla skarbu”.

Na hasle tem sparzyliśmy się już dość mocno.

Cięgi podatkowe dały się we znaki wszystkim dziedzinom naszej pracy twórczej. Dla historyka ekonomicznego pozostanie z przeżytego przez nas okresu piękny do opracowania temat o udziale fiskalizmu w rozstroju narodowych warsztatów pracy.

Toż cała pierwsza sanacja p. Grabskiego była prowadzona pod znakiem zarzynania przysłowiowej kury złotodajnej. Ignorowanie najprymitywniej-

szych potrzeb handlu, rolnictwa i przemysłu było w swych czasach metodą w pracy ministra skarbu.

Neo-sanacja p. Zdziechowskiego, acz wolną już była od wielu przejawów z epoki p. Grabskiego, nie zdołała przejść na tory pełnego szacunku dla interesów rozwojowych państwa.

Obecnie zaczyna się, a przynajmniej zaczynać się powinna — nowa era w uzdrawianiu naszego skarbu, a z nim życia ekonomicznego państwa.

U progu okresu tego postać byłego ministra przemysłu i handlu jako sanatora finansów polskich może nareszcie oznaczać porzucenie hasła: „skarb dla skarbu” i inauguracją polityki „skarb dla życia gospodarczego”.

Chcemy wierzyć, że zrozumienie bolączek handlu, bankowości, przemysłu — wszystkich wogóle warsztatów pracy — znajdzie się w dostatecznej mierze u p. ministra Klarnera.

Upór i doktrynerstwo poprzedników p. Klarnera, którzy mniemali, że silne naciskanie na krajowe warsztaty pozwoli żyć państwu nad stan i to bez potrzeby uciekania się do obcych o pomoc — były źródłem, z którego płynęło wiele zła w Polsce.

Miejmy nadzieję, że źródło to, wraz z przybyciem p. Klarnera do ministerstwa skarbu będzie skrupulatnie zasypana.

A. Z.

WZORAJ SĄD HANDLOWY OGŁOSIŁ UPADŁOŚCI DWUM FIRMOM:

„Zarzew” i „Bernard Wilczer”

Na wczorajszej sesji wydziału handlowego sądu okręgowego ogłoszone zostały dwie nowe upadłości.

Sp. z gr. odp. „Zarzew” oraz firmy „Bernard Wilczer”.

Podanie „Zarzew” sp. z o. o. (Napiór kowskiego 46) wniósł w imieniu własnym p. Herman Braun, (zam. w Warszawie) spółdzielca tej firmy i jednocześnie jej wierzyciel.

Jak to wynika z treści złożonego przez p. Brauna podania sądowego, powód dnia 28 lutego 1924 założył wspomnianą powyżej spółkę z p. Hermanem Rudolfem Hoffmanem i Zygmuntem Lewi.

Zarząd spółki składał się ze wszystkich trzech wspólników. Powód, jako niefachowiec, czynnego udziału w pracy zarządu nie przyjmował, zaś faktyczne kierownictwo przedsiębiorstwa objęli pozostali wspólnicy.

We wrześniu ub. r. powód dowiedział się, że interesy firmy są prowadzone niedołężnie i lekkomyślnie. Tak naprz. nie był zrobiony bilans, zebrania spółki nie odbywały się, zaś p. Braun nie był wtajemniczony w stan interesów.

W lutym bież. r. p. Braun kategorycznie zażądał zwołania zebrania spółki oraz przeprowadzenia rewizji ksiąg i rachunków.

Przeprowadzona analiza księgowości wykazała szereg niedbalstw. Passywa firmy (zaksięgowane) wynoszą 50.474 zł. 60 gr., zaś aktywa zaledwie 41.233 zł. 63 gr.

Przedalnia firmy jest już od marca nieczynna.

Głównymi wierzycielami spółki są skarb państwa, właściciel posesji oraz robotnicy.

Przeciwko firmie wdrożono szereg spraw sądowych o należności. Wykonanie wyroków sądowych w drodze licytacyjnej sprzedaży maszyn, zrujnowało przedsiębiorstwo, przy równoznacznym niesprawiedliwym uprzywilejowaniu pewnej grupy wierzycieli.

Powód — usunięty jest od zarządu, nie ma wpływu na bieg spraw, i nie może przeciwdziałać fatalnym skutkom gospodarki swych wspólników.

Dlatego też p. Braun, chcąc uniknąć zarzutów, że nie zgłosił upadłości i nie chce być podejrzany o cechy bankructwa, wniósł do sądu powyżej streszczone podanie.

Sąd po naradzie ogłosił upadłość, oznaczając tymczasowo datę jej otwarcia na dzień 8 czerwca. Sędzią komisarzem mianowany został p. Ernest Kaiserbrecht, zaś kuratorem masy adw. E. Montlak.

Ogłoszenie upadłości firmie „Bernard Wilczer” (Piotrkowska 14) skład gotowych ubrań, nastąpiło na własne żądanie.

Niewypłacalność tej firmy spowodowana została niskimi cenami towaru, wysokimi kosztami kredytu prywatnego oraz zastoje w handlu.

Sąd upadłość ogłosił, oznaczając datę jej otwarcia na dzień 17 maja br. Sędzią komisarzem mianowany został p. Bertold Ginsberg, zaś kuratorem masy apl. adw. Edward Krukowski h.

Ile manufaktury eksportowała Łódź w maju?

Na podstawie danych statystycznych związku eksportowego polskiego przemysłu włókienniczego, eksport łódzkiej wyrobów zagranicę w ciągu maja przedstawiał się następująco:

Rodzaj tkanin	Ilość	wart. w zł.
Towary bawełn. białe	10.136 klg	153.300
" " kolorowe	101.067 "	1.130.985
" wełniane	37.555 "	670.180
" półwełniane	13.838 "	102.715

Razem 162.596 klg. na sumę 2.057.180

Pozatem wyeksportowano do Gdańsk 29.853 dol., tak że miesięczny eksport wyniósł sumę 2.385.560 zł.

Zwrot cła (premie wywozowe) w najwyższym miesiącu wynosi, stosownie do wydanych zaświadczeń eksportowych, zł. 48.522,68.

W stosunku do poszczególnych krajów eksport przedstawia się jak następuje:

eksportowano towarów na sumę	
do Litwy	528.060
do państw bałkańskich	488.350
do Chin	397.380
do krajów nadbałtyckich	225.350
do Rumunii	162.770
do Anglii	109.830
do Ameryki	63.510
do różnych krajów	81.430
do Gdańska	328.380

Razem na sumę zł. 2.385.560
Zaznaczyć należy, że w sumach powyższych nie został zamieszczony eksport przedczy czesankowej.

Genjalny wynalazek inż. Flettnera, t. zw. rotory, w zastosowaniu do lotnictwa.

Dolar w Łodzi.

W ciągu całego wczorajszego dnia na łódzkim rynku walutowym utrzymywał się kurs dolara 10.20 w płacaniu i 10.23 w żądaniu.

Tendencja zniżkowa. Podaż materiału znacznie przewyższała popyt.

Ruch minimalny. Zainteresowanie wyjątkowo słabe.

Bank polski pokrył wczoraj całkowicie zapotrzebowanie giełdy urzędowej.

Łódzki oddział Banku polskiego oflarował wczoraj za dolary przy braku oddawców kurs 9.98.

GOTÓWKA.

Dolary 10.—

CZEKL

Belgia 30.50
Holandia 402.75
Londyn 48.76
Nowy Jork 10.—
Paryż 29.85
Praga 29.70
Szwajcaria 194.—
Wiedeń 141.55
Włochy 36.87

PAPIERY PAŃSTWOWE I LISTY ZASTAWNE.

Pożyczka dolarowa 68.50, w złotych 685.—
Pożyczka kolejowa 150.—152.—
Pożyczka konwers. 5 proc. 32.—31.75—32.50
4 i pół proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy przedw. złotowe 27.75
5 proc. obl. Tow. Kred. m. Warszawy przedw. złotowe 30.50—31.25

AKCJE.

Bank polski 50.—
Bank Dyskontowy 5.10
Bank Zarobkowy 4.—
Częstocice 0.60
Cukier 1.50
Norblin 0.65
Ostrowieckie 3.35
Rudzki 0.67
Starachowice 0.83—0.84
Zawiercie 5.25
Żyrardów 6.40
Haberbusch 5.—

GIELDY ZAGRANICZNE

Londyn, 10 czerwca
Nowy Jork 4.86 i pół
Holandia 12.10
Francja 163.81
Belgia 162.18
Włochy 133.50
Niemcy 20.43
Szwajcaria 25.13
Paryż, 10 czerwca
Londyn 163.45
Nowy Jork 33.50
Szwajcaria 647.50
Praga 100.—
Rumunia 14.10
Niemcy 795.—

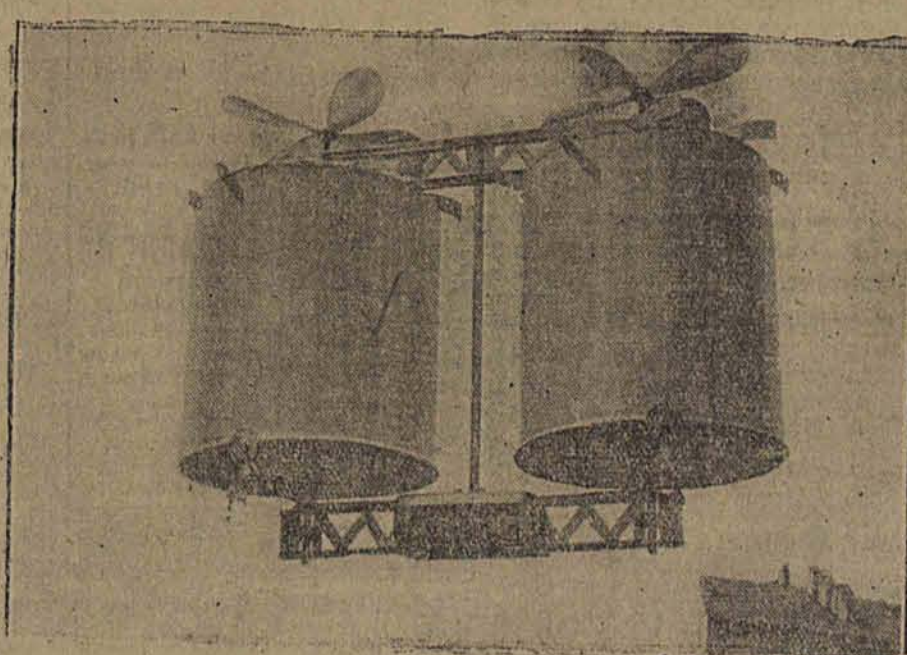
NOTOWANIA ZŁOTEGO.

Za 100 złotych:
Zurych 50, Berlin 41.24—41.66, wypłaty na Warszawę 41.14—41.36, na Katowice i Poznań 41.39—41.61, Wiedeń czeke 67.25—67.75, banknoty 70.25—70.75, Praga 330.—, Londyn za 1 funt szterlingów 50.—

Stawki ekspedytorów zostały podwyższone o 25 proc.

Zarząd sekcji ekspedytorów - transporterów przy stowarzyszeniu kupców m. Łodzi (Piotrkowska 73) zawiadamił nas, że na odbytem dnia 9 czerwca wai nem zebraniu zapadła uchwała w sprawie podwyższenia z dniem dzisiejszym o 25 procent wszystkich stawek.

Uchwała ta jest skutkiem podwyższenia w dniu 10 czerwca towarowych taryf kolejowych.

Wielkich 18 aktów podwójny program!

U wrót śmierci

(Walka o honor i życie swego męża).

10 aktów salono-sensacyjno-erotyczny dramat z życia upadłej kobiety.

W roli głównej wyrafinowana kochanka: Betty Compson

Wydany film Paramount Pictures New-Jork.

Wielki podwójny program!

Dama od Maksima

Farsa w 8-ciu aktach humoru i śmiechu.

w rolach głównych Pina Miniecheli i M. Levescwe.

Ogłoszenie.

IV Urząd Skarbowy podatków i opłat skarbowych w Łodzi podaje do ogólnej wiadomości, że w Łodzi dnia 16 czerwca r. b. pomiędzy godz. 10 rano a 4 pp. odbędą się publiczne sprzedaże z licytacji zajętych ruchomości u następujących dłużników:

- 1. Ankerman R., Plac Wolności 11: 300 butelek wódki
2. Abovicz Dawid, Nowomiejska 3: manufaktura
3. Barnsztajn Szlama, Pomorska 20: 60 paczek wełny
4. Bauman Dawid, Pomorska 14: 300 butelek wódki
5. Bulka Szlama, Nowomiejska 21: 400 sztuk koronek
6. Cender Moszek, Nowomiejska 27: 200 mtr. „frotte”
7. Dudelczyk Moszek, St. Rynek 15: wyroby żelazne
8. Frydman Jozek, Północna 14: meble, maszyna i kasa ogniotrwała
9. Falke Izrael, Północna 4: 3000 koszul trykotowych
10. Fajwlowicz Lewi, Nowomiejska 3: 30 palt męskich
11. Feldman Mendel, Nowomiejska 5: 650 kg. skóry
12. Grynštajn Józef, Północna 5: 330 chustek
13. Guter Symcha, Północna 6: wódka i koniak
14. Grynbaum Szer, Nowomiejska 21: 200 sztuk towaru białego
15. Hendeles Hersz, Nowomiejska 13: 500 gros guzików
16. Jarnicki Władysław, Pomorska 14: 10 stolików żelaznych, maszyna do szycia, cukierki i czekolada
17. Rotenberg Izak, Nowomiejska 21: 100 kołder pluszowych
18. Kraft Karol, Zgierska 29: 500 butelek wódek i likierów
19. Koprowski i Ruszecki, Nowomiejska 1: 3 kołnierze damskie, 6 skórek, opsy i 20 skórek z królików
20. Korn Dawid, Nowomiejska 5: pończochy, skarpetki, rekawiczki, 25 gros guzików
21. Kuperminc Abram, Kościelna 1: towary kolonialne
22. Kaplan Hersz, Wschodnia 27: 8 sztuk weluru i meble
23. Lastman Moszek, Pomorska 52: 7 worków maki
24. Lewi Ita, Nowomiejska 21: firanki, koszule i zefiry
25. Lopke Abram, Nowomiejska 21: firanki, koszule i zenry
26. Lange Oskar, Zgierska 105: meble i 2 bufety
27. Lewkowicz W., Wesola 4: meble
28. Wadel Mordka, Nowomiejska 27: 300 mtr. kortu
29. Posmanik M., Farniszkańska 19: meble i maszyna
30. Pacałowski Wacław, Zgierska 57: meble
31. Salomon Lajzer, Kościelna 4: 150 worków maki
32. Sztraus Edward, Pomorska 80: wedliny
33. Wieluński Uszer, Nowomiejska 21: 300 sztuk płótna
34. Zarzewski Izr., Pomorska 42: 100 kilo sznurowadeł

Dnia 18 czerwca r. b.

- 1. Altman Icek, Północna 5: pończochy
2. Ajzenberg Sz. A., Pańska 15: meble
3. Babjacka Ita Sz., Brzezińska 31: mąka i meble
4. Cytryn S-owie L. M., Brzezińska 50: tekstr.
5. Cukierman Abram, Konstantynowska 30: pianino i meble
6. Cukierman Hinda Ruchla, Zgierska 5: 20 worków cukru
7. Flamang T., Brzezińska 100: mąka, maszyna do szycia, meble
8. Habergryc J. M., Konstantynowska 19: meble
9. Hotman Karol, Brzezińska 78: mąka i meble
10. Hiller Berek, Zgierska 3: wyroby żelazne
11. Iwankowicz Ch. Abr., Kościelna 6: towary kolonialne
12. Jachimowicz F., Łagiewnicka 11: deski
13. Kolba Zelman, Łagiewnicka 16: meble
14. Klainer Lipman, Północna 21: naczynia emalowane
15. Kirsztajn Moszek, Północna 5: tkanina bawełniana
16. Kotlicki Roman, Zgierska 111: meble
17. Lipman B. i Syn, Północna 29: pończochy
18. Libich Karol, Brzezińska 62: maszyna do szycia i meble
19. Lange Oskar, Zgierska 105, meble
20. Rajwicz Szulim, Pomorska 6: tkanina bawełniana
21. Rakowski B., Pomorska 6: meble
22. Rozner K. i A., Franciszkańska 16: deski
23. Rozenblum Szt., Pomorska 4: tkanina bawełniana
24. Sender Aron, St. Rynek 13: mąka
25. Sztender Sz., Pomorska 4: 80 płaszczy damskich
26. Szmaragd J. M., Południowa 16: pianino i meble
27. Szulmajster G. i Rasz Ch., Północna 5: tkanina bawełniana
28. Stadnicki Józef, Brzezińska 82: 500 butelek różnych wódek
30. Skemski Juljan, Brzezińska 65: meble
31. Szpiro Natan, Nowomiejska 19: tkanina bawełniana
32. Tatarczyk U., Północna 19: mąka i 2szafy
33. Urbański J., Brzezińska 70: maszyna do szycia i meble
34. Wencke L., Brzezińska 110: mąka
35. Wajnberg Ch. M., Północna 5: tkanina bawełniana
36. Zyzer Chaim, Nowomiejska 31: tkanina bawełniana
37. Żytnicki M., Południowa 29: pianino i meble
38. Zandman M., Brzezińska 17: śledzie, mydło i meble

Zasekwestrowane ruchomości można obejrzeć w dniu sprzedaży na miejscu licytacji.

Naczelnik Urzędu (-) A. Jasiński.

Dr. med. H. BERGSON Akuszer-ginekolog Przeprowadził się na ul. Ewangelicką 16 Telefon 10-26. Przyjmuje od godz. 5 1/2-6 1/2, po poł.

Poszukiwany sklep przy ulicy Piotrkowskiej pomiędzy Cegielnianą a Ewangelicką. Lask. oferty do firmy A. Giessler i S-ka Nowomiejska 14. 123 i od 6-8 908-15

Dr. med. STUPEL Szkołna № 12 Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe leczenie światłem (Rentgen Lampa kwarcowa) Elekroterapia. Przyjmuje od 8-10, 12-2 i od 6-8 908-15

Dr. med. BRAUN Zeligsonowa Akuszerka chor. kobiece weneryczne (kob) usuwanie włosów na twarzy elektro-lizą Ul. 6 Sierpnia 1 od 1 do 4-ej. Niezamożnym ustępstwa. 782-12

Dr. med. POKÓJ umebłowany z oświetleniem elektrycznym od zaraz do wynajęcia. Przejazd 19 m. 16, 174

POKÓJ umebłowany w dwóch do wynajęcia. Osobne wejście. Adres: ul. Główna 46-II, lewa oficyna m. 30. 147-13

ROZMAŁTE przyjmuje do me-rezki ręcznej. Piotrkowska 51, nr. oficyna, 1 wejście. 4 piętro, 7 drzwi na lewo.

ANU złodziejów za zwrot trzech marynarek płaszcza guzowego wraz z dokumentami skradzionymi wczoraj przy Zawadzkiej 49 ofiaruje 100 zł. Dyskrecja zapewniona. Porozumienie telefoniczne 35-95. Hildeheim. 142

WSPÓLNIA do otworzenia sklepu przy Piotrkowskiej z szklanymi wyrobami, własnego wyrobu. Oferty do Republiki 200 179

WHO pożyczki dolary na numer hipoteki, 3% miesięcznie. Oferty sub M. 135-17

ZAGABŁONE dokumenty MAGINAŁ dowód osobisty wydany w Wieluniu na imię Marianna Włodarczyk, zam. w Łodzi

AMKA poszukuje posady do chrześcijan, Stefana 14, parter, „Z. N.”, 089-11

STENOGRAF, posiadający poważne referencje, poszukuje zajęcia. Narutowicza 41, Lubinski. 182

PRZEDAWCĘ-nię do kiosku z napojami chłodzącymi poszukuję od zaraz. Warunki od umowy Sobieraj, Brzezińska 68. Zgłoszenia przyjmuj od 5 do 8 po południu. 144

POSZUKUJEMY zdolnych agentów za wysoką prowizją Zgłaszać się od 10-12 do firmy Rozenblum i S-ka, Piotrkowska 41. 146-12

Dr. med. Prybulski Zawadzka № 3. Telefon Nr. 25-38. Choroby skórne włosów, weneryczne i moczopłciowe (leczenie światłem Lampa kwarcowa i promieniarni Röntgena. Przyjmuje od 9-1 i od 5-8 Dla pań od 4-6 Oddział poczekalni.

Dr. med. POKÓJ z kuchnią do wynajęcia na letnisko w Podgębim Wiadomość: Nowo-Zarzewska № 9 Muszyński. 042-23

LEGANCKI pokój umebłowany w ogrodzie za 35.— do oddania. Oferty pod „Cede”. 178

Nadzór nad przedsiębiorstwami Zastępstwa Likwidacje przedsiębiorstw Separacje spółników Zamykanie ksiąg handlowych Otwieranie Prowadzenie Regulowanie Kontrole Przekształcanie na spółki akcyjne przyjmuje O. Pfeiffer Łódź Kopernika (Milsza) 57.

WIELKA WYSPRZEDAŻ Łóżek materacowych (Amerykański) i nikielowych oraz różnych mebli po cenach b. przystępnych I. Krzypow 6-go Sierpnia 16

Na warunkach dogodnych!!! Ciepłe de Chino etaminy, batysty, satyny deseniowe i gładkie i najmodniejsze materiały wełniane, jedwabie na płaszcze i kostiumy, jak również duży wybór towarów na męskie garnitury w gatunkach najprzedniejszych poleca „KREDYT KRAJOWY” Piotrkowska 70, front. II piętro.

POZNANI! Lokale handlowe w centrum miasta Poznania nowoczesne, parter i I piętro z komfortową urzędzeniem dla branży kolonialnej, 15 okien wystawnych. Lift ciętarowy, obszerne sklepy, w całości lub oddzielnie, także na inną branżę zaraz do wydzierżawienia. Blizsze informacje na miejscu resp. listownie: Teodor Janiak — Poznań ul. WODNA 14 (na rożniku Wielkie Garbary 16).

Mechaniczna Skręcalnia STANISŁAWA WEISSA ul. 6-go Sierpnia 47. Telefon Nr. 1289. Przyjmuje do skręcania na dogodnych warunkach.

Do wynajęcia pokój wielkości 20 metr.kw. nadający się na biuro oraz duży plac. Wiadomość u dozorczy domu przy ulicy Piotrkowskiej 136.

Maszynę do pisania używaną kupię. Oferty sub „L.K.” 20 w admin. pisma.

Poszukuję mieszkania składającego się z 4 pokoi w wszelkimi wygodami nie wyżej 2-go piętra w centrum miasta. Oferty proszę składać pod „132”.

Zaraz potrzebny szofer mechaniczny -- monter szewski, rzetelny i zdrowy do ciężarowego „Adlera” 079-12 pensja dobra. Monter--szofer z praktyką fabr. firmy „Adler” ma pierwszeństwo. Zgłosić się Engel, Kalisz, Nlecala 12.

Prenumerata wraz z ilustr. dodatkiem niedzielnym „Nowa Panorama” w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 miesięczn. Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz miłimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKŚCIE 40 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalt). NEKROLOGI i NADESLANE 30 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalt). Zaręczynowe i zaślub. po tekście 10 złoty. Zamiejscowe o 50 proc. Zagranicą o 100 proc. Odnoszenie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Drobne 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 50 gr.